

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2021

Uudenmaan liiton julkaisu D 104 - 2022
ISSN 1236-4096

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

SISÄLLYS

Olenaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	4
Maakuntajohtajan katsaus.....	4
Uudenmaan liiton päätöksenteko	5
Uudenmaan liiton organisaatio	8
Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus.....	9
Alueiden käytön suunnittelu.....	15
Hallinto- ja viestintäpalvelut	20
Osakkuusomistajuudet ja Helsinki EU Office:n hallinnointi.....	23
Olenaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa	24
Arvio tulevasta kehityksestä	25
Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen	26
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	27
Tilikauden tuloksen muodostuminen	27
Toiminnan rahoitus	28
Rahoitusasema ja sen muutokset	29
Kokonaistulot ja -menot.....	30
Kokonaistalouden tarkastelu.....	30
Tilikauden tuloksen käsittely	31
Talousarvion toteutuminen.....	32
Strategia vuoteen 2029	32
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2021	33
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen tilikaudella 1.1.–31.12.2021	36
Tilinpäätöslaskelmat	40
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	43
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	43
Liite 1: Uudenmaan liiton julkaisut 2021.....	51
Liite 2. Tilintarkastuskertomus	52

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Maakuntajohtajan katsaus

Vuoden 2021 lopulla näytti siltä, että Suomen talous oli selvinnyt yli kaksi vuotta kestäneestä koronakriisistä odotettua nopeammin ja talouskasvu jatkuisi normaalia vahvempana vuonna 2022. Helmikuun viimeisellä viikolla maailma joutui kohtaamaan seuraavan kriisin, Venäjän hyökkäyksen Ukrainaan. Sodan eteneminen ja sen lopulliset inhimilliset, yhteiskunnalliset ja taloudelliset seuraukset eivät vielä ole tiedossamme. Venäjän vastaisten ennenaikemättömän järeiden talouspakotteiden todennäköinen seuraus Suomelle Venäjän naapurimaana on kuitenkin uusi talouden laskusuhdanne. Kun talouden näkymät jälleen synkkenevät näin nopeasti, on selvää, että Suomen julkisen talouden kroonisen alijäämän ja kestävyysvajeen korjaaminen vaatii pitkällä tähtäimellä viisaita rakennepoliittisia päätöksiä ja vakaata julkista taloudenpitoa.

Suomen taloudellinen veturi Uusimaa kärsi koronapandemiasta ylivoimaisesti eniten koko Suomessa, myös pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Varmaa on myös jo tätä kirjoittaessa, että Ukrainan sotaan liittyvistä talouspakotteilla ja vastapakotteilla tulee olemaan merkittäviä talous- ja työllisyysvaikutuksia Uudellemaalle ja sen kuntiin. Uudenmaan mahdollisuus jatkossa rahoittaa muun Suomen hyvinvointia on vaakalaudalla. Uudenmaan ja sen kuntien kasvun ja toimintaedellytysten vahvistaminen kaikin mahdollisin keinoin on tarpeen. Tilanne vaatii entistä vaikuttavampaa ja uudenlaista edunvalvontaa asioiden korjaamiseksi.

Syksyn 2021 aikana kuntajohtajakokouksissa käsiteltiin ja valmisteltiin Uudenmaan kuntien yhteistä edunvalvontaa. Yhteisistä akuuteista edunvalvonnan teemoista käsittelyssä olivat sote-uudistus, kuntien resurssit ja rahoitus, työ- ja elinkeinopalvelujen siirto kunnille sekä kaavoitus- ja rakennuslain kokonaisuudistus. Uudenmaan liiton toiminnassa lähtökohtana on omistajien eli kuntien edunvalvontaa koskevat tarpeet, vaikka liiton on sinänsä muutoin tarpeen tehdä edunvalvontaa laajalla sektorilla. Uudenmaan kuntien yhteisen edunvalvonnan syventämistä ja konkretisoimista jatketaan vuonna 2022.

Vuoden vaihteessa hyväksytyn "Reilusti edellä" Uusimaa-ohjelman 2022–25 strategisilla kärkitavoitteilla tavoitellaan Uudenmaan hiilineutraaliutta vuoteen 2030, TKI-toiminnan menojen kohoamista 5 %:iin maakunnan BKT:stä sekä työllisyysasteen nousua 80 %:iin vuoteen 2030 mennessä. Näillä kaikilla on merkittävä vaikutus alueemme hyvinvointiin.

Uusimaa 2050 -kaava tuli syksyllä 2021 pääosin voimaan Helsingin hallinto-oikeuden päätöksellä. Uudenmaan liitto jätti kuitenkin vielä valituslupahakemuksen Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus päätti alkuvuodesta 2022 ottaa nämä valitukset käsiteltäväkseen. Muutoksenhaku kohdistuu siihen, että hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimassa oleva maakuntakaava ei perustuisi uusimpiin selvityksiin suojelualueiden, Natura 2000-alueiden ja kaupan osalta. Päätös myös muuttaisi oleellisesti kaupan suunnitteluratkaisua. Eduskunnan käsittelyyn vuonna 2022 suunniteltua kaavoitus- ja rakennuslakia (KRL) koskeva voimakas edunvalvonta eteni vuoden aikana tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa. Edunvalvonnan ensisijainen tavoite on lainvalmistelun keskeyttäminen.

Kevään kuntavaalien johdosta Uudenmaan liitto sai uudet luottamushenkilöt syksyllä 2021. Syksyn kokoukset ovat osoittaneet, että Uusimaa on saanut erittäin sitoutuneet, yhteistyökykyiset ja tulevaisuusorientoituneet maakuntapäätäjät kaudelle 2021–2025. Tästä on hyvä jatkaa.

Ossi Savolainen

maakuntajohtaja, maakuntaneuvos

Uudenmaan liiton päätöksenteko

Maakuntavaltuustolla on Uudenmaan liiton ylin päätösvalta. Sen jäsenmäärä on 83. Valtuutetuista 27 on Helsingistä, 12 Espoosta, 10 Vantaalta ja 3 Porvoosta sekä pienemmistä Uudenmaan kunnista kustakin yksi tai kaksi edustajaa.

Maakuntavaltuuston poliittinen jakauma vastaa vuoden 2021 kuntavaalien tulosta Uudellamaalla. Kokoomus on suurin puolue 23 paikalla. Sosialidemokraateilla ja vihreillä on molemmilla 14 valtuustopaikkaa. Kaikkien puolueiden paikkaluvut:

Puolue	Jäsenmäärä
Kansallinen Kokoomus	23
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	14
Vihreä liitto	14
Perussuomalaiset	10
Ruotsalainen kansanpuolue	7
Vasemmistoliitto	7
Suomen Keskusta	4
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Liike Nyt	2
Yhteensä	83

Maakuntavaltuuston puheenjohtajisto 2021–2025:

- Puheenjohtaja Pentti Arajärvi, (sdp), Helsinki
- I varapuheenjohtaja Arja Karhuvaara, (kok) Helsinki
- II varapuheenjohtaja Kalle Ikkela, (kok) Tuusula

Tällä kokoonpanolla maakuntavaltuusto kokoontui vuonna 2021 kaksi kertaa.

Maakuntahallitus johtaa Uudenmaan liiton käytännön toimintaa. Maakuntahallituksessa on 15 jäsentä. Maakuntahallituksen esittelijänä toimii maakuntajohtaja Ossi Savolainen.

Maakuntahallituksen puheenjohtajisto 5.10.2021 saakka oli pj. Markku Markkula (kok.), I vpj. Timo Juurikkala (vihr.) ja II vpj. Kirsi Lompolo (kok.). Vanhalla kokoonpanolla maakuntahallitus kokoontui vuonna 2021 kahdeksan kertaa.

Maakuntahallituksen jäsenet 5.10.2021 saakka:

Jäsen	Varajäsen
Mimmi Launiala (vas. Järvenpää)	Jarkko Ilonen (vas. Karkkila)
Mia Heijnsbroek-Wirén (r. Loviisa) 25.5.2021 saakka, sen jälkeen Tom Liljestrand, (r. Loviisa)	Anders Adlercreutz (r. Kirkkonummi)
Inka Hopsu (vihr. Espoo)	Tiina Elo (vihr. Espoo)
Timo Juurikkala, I vpj. (vihr. Vantaa)	Päivi Meros, (vihr. Helsinki)
Arja Karhuvaara (kok. Helsinki)	Lasse Pipinen (kok. Helsinki)
Kimmo Kiljunen (sd. Vantaa)	Mikko Valtonen (sd. Porvoo)
Sanna Vesikansa (vihr. Helsinki)	Hannu Oskala (vihr. Helsinki)
Jukka Ihanus (kesk. Helsinki)	Pirjo Luukkala (kesk. Vantaa)
Markku Markkula, pj (kok. Espoo)	Saija Äikäs (kok. Espoo)
Kirsi Lompolo II vpj. (kok. Nurmijärvi)	Lauri Kaira (kok. Vantaa)
Irma Pahlman (sd. Hyvinkää)	Joona Räsänen (sd. Lohja)
Otto Meri (kok. Helsinki)	Pia Hytönen (kok. Helsinki)
Laura Rissanen (kok. Helsinki)	Matias Pajula (kok. Helsinki)
Pasi Salonen, (ps. Vihti)	Karin Zeiger (ps. Helsinki)
Kaarin Taipale (sd. Helsinki)	Maija Anttila (sd. Helsinki)

Maakuntahallituksen puheenjohtajistoksi 2021–2025 valittiin maakuntavaltuuston kokouksessa 5.10.2021 pj. Markku Markkula (kok.), I vpj. Minerva Krohn (vihr.) ja II vpj. Arja Juvonen (PS). Uudella kokoonpanolla maakuntahallitus kokoontui vuonna 2021 neljä kertaa.

Maakuntahallituksen jäsenet 5.10.2021 alkaen:

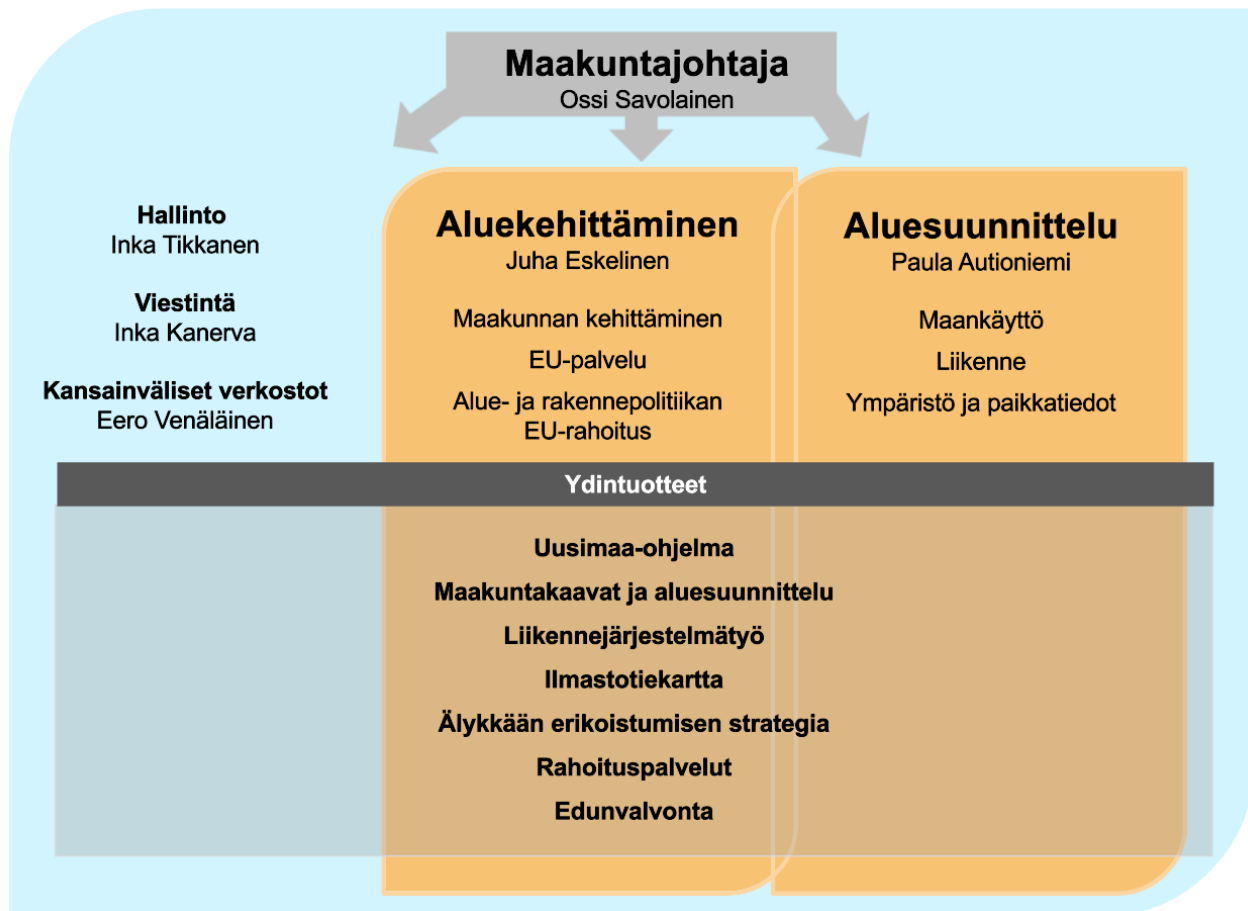
Jäsen	Varajäsen
Markku Markkula (kok, Espoo) pj.	Mia Laiho (kok, Espoo)
Arja Juvonen (ps, Espoo) II vpj.	Tom Packalén (kok, Helsinki)
Mirita Saxberg (kok, Helsinki)	Mikko Ohela (kok, Helsinki)
Matias Pajula (kok, Helsinki)	Hanna-Leena Hemming (kok, Helsinki)
Reijo Vuorento (sdp, Helsinki)	Tarja Kantola (sdp, Helsinki)
Minerva Krohn (vihr, Helsinki) I vpj.	Akseli Koskela (vihr, Helsinki)
Leo Stranius (vihr, Helsinki)	Eeva Hava (vihr, Myrskylä)
Johannes Nieminen (ps, Helsinki)	Martina Houtsonen (ps, Helsinki)
Pirjo Komulainen (sdp, Järvenpää)	Janne Bruun (sdp, Hvinkää)
Pia Lohikoski (vas, Kerava)	Ville Uusivuori (vas, Espoo)
Reetta Hyvärinen (vihr, Kirkkonummi)	Kari Saari (vihr, Vantaa)
Mikko Piirtola (kok, Lohja)	Marja Manninen-Ollberg (kok, Sipoo)
Elin Blomqvist-Valtonen (r, Porvoo)	Sven Holmberg (r, Raasepori)
Anssi Aura (kok, Vantaa)	Merja Vikman-Kanerva (kok, Mäntsälä)
Ulla Kaukola (sdp, Vantaa)	Jari Sainio (sdp, Vantaa)

Tarkastuslautakunta arvioi kuinka hyvin valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat ja varmistaa, että liiton toiminta on järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lautakunta antaa vuosittain arviointikertomuksensa maakuntavaltuustolle. Lisäksi se valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lautakunnassa on neljä jäsentä ja varajäsentä.

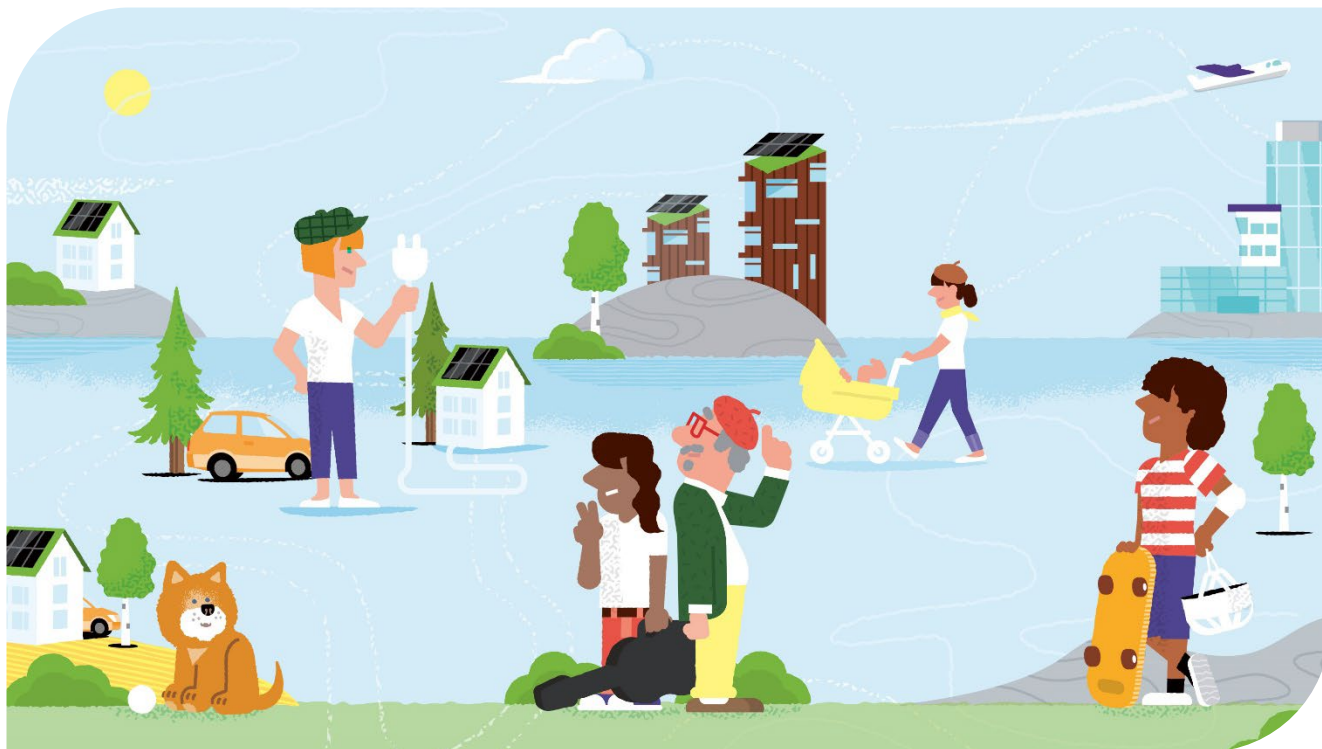
Toimikautena 2017–2020 tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Carita Orlando, (kok.) Vantaa ja varapuheenjohtajana Riitta Ahola, (sd.) Porvoo. Tarkastuslautakunta kokoontui vanhalla kokoonpanolla kolme kertaa vuonna 2021.

Toimikaudelle 2021–2025 tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi valittiin Anitta Orpana, (kok) Vantaa ja varapuheenjohtajaksi Kim Savolainen (sdp) Kerava. Jäseniksi valittiin Päivi Meros, (vihr) Helsinki sekä Pekka Pirkkala, (kok) Helsinki. Uusi tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2021 yhden kerran.

Uudenmaan liiton organisaatio

Tehtävien tilivelvolliset ja laskujen hyväksymisestä sekä määrärahojen käytöstä vastaavat henkilöt määrätään vuosittain talousarviossa ja maakuntahallituksen tekemissä projektien perustamispäätöksissä. Tilivelvolliset vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus

Vastuhenkilö: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Aluekehitystyö

Toiminnan painopisteet 2021

- Uudenmaan liitto laatii uuden maakuntaohjelman vuosille 2022–2025.
- Uudenmaan liitto ottaa käyttöön uuden aluekehittämislain mukaiset toimintatavat (mm. lakisääteiset aluekehittämiskeskustelut).
- Koronaepidemiasta toipumiseen ja elvytykseen Uudenmaan liitto suuntaa ALKE-elvytyspaketissa sille myönnettyjä määrärahoja ja sovittaa ne yhteen EU:n elvytyspaketin (RFF) varojen kanssa.
- Hiilineutraali Uusimaa 2035 –tiekartan ja Uudenmaan Älykkään erikoistumisen strategian toimeenpano aloitetaan.

Raportointi:

Uudenmaan liitto laati Uusimaa-ohjelman vuosille 2022–2025 tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Sen tavoitteet ovat kunnianhimoiset; vuonna 2030 Uusimaa on Reilusti Edellä ilmastonmuutoksen hillinnässä (hiilineutraali maakunta), taloudellisessa kilpailukyvyssä (maakunnan TK-panosten osuus 5 % maakunnan bruttokansantuotteesta) sekä hyvinvoinnissa (Uudellamaalla 80 % työllisyysaste).

Uudenmaan liitto osallistui kevään aikana aktiivisesti aluekehittämiskeskustelu -prosessin sisällön valmisteluun TEM:n kanssa. Liitto käynnisti syksyn aikana valmistautumisen vuoden 2022 aluekehittämiskeskusteluihin (ALKE-keskustelut) yhteistyössä maakunnan sidosryhmien ja valtioneuvoston kanssa. Teemoiksi valittiin Uusimaa-ohjelman kärkiteemat; hiilineutraalius ja kiertotalous, TKI-panostukset sekä vieraskielisten työllisyysasteen nostaminen ja osaajien saatavuus. Myös AKKE-rahoituksen (alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman määräraha) ohjeiden päivittäminen

käynnistettiin yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa vastaamaan uudistuneen lain sisältöä.

Osana aluekehittämisen elvytyspakettia rakennerahasto-ohjelmaan osoitettiin lisämäärärahoja mm. REACT-EU-välineestä. Uudenmaan liitolle lisävaltuutta osoitettiin 13,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 Uudenmaan liitto toteutti Uudellamaalla kaksi avointa hakua, joista rahoitettiin 31 EAKR-hanketta, joilla luodaan pohjaa talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle. Lisäksi Uudellemaalle myönnettiin alkuvuodesta AKKE-rahoitusta 4,9 milj. euroa alueellisiin koronasta aiheutuviin elvytys- ja jälleenrakennustoimenpiteisiin. Hakemuksia saatiin kaikkiaan 92, joista 35 sai myönteisen rahoituspäätöksen.

Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan toimeenpano käynnistettiin lähtökohtina yhteistyö, vaikuttavuus, edelläkävijäisyys ja uusien tietojen tavoitteena systeeminen muutos. Vuoden 2021 aikana valmisteltiin tiekartan toimenpideohjelma ”Innovatiivisesti vihreä Uusimaa 2021–2023”. Sen tavoitteena oli hahmottaa kokonaiskuvaa Uudenmaan ilmastotyöstä tiekartan painopisteittäin. Työ käynnistyi keväällä sisäisellä kehittämisprosessilla, jossa tunnistettiin liiton keskeisten suunnitteluasiakirjojen ilmastotyötä toteuttavat toimenpiteet. Syksyn aikana kartoitettiin maakunnan keskeisten sidosryhmien toimenpiteet lähivuosille sekä UKKE- ja REACT EU -rahoituksella rahoitetut hiilineutraaliutta edistävät hankkeet. Ohjelmaan tunnistettiin yhteensä noin 170 toimenpidettä sisältäen kuntien ohjelmat ja seudulliset suunnitelmat.

Älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2021–2022 käsiteltiin maakunnan yhteistyöryhmän kokouksessa maaliskuussa 2021. Huhtikuussa 2021 käynnistyi toimeenpanon ja strategian jalkauttamisen kannalta keskeinen uusi väline, kun VTT:n toimitusjohtajan Antti Vasaran puheenjohtama Älykkään erikoistumisen ohjausryhmä aloitti toimintansa. Ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa vuonna 2021. Strategian toteuttamisessa keskeisiä ovat Uudellamaalla toteutettavat hankkeet. Älykkään erikoistumisen strategian painopisteet olivatkin vahvasti mukana vuoden 2021 AKKE-rahoituksessa sekä REACT-EU-hankkeissa. Hankkeet käynnistyivät rivakasti ja hanketoimijoihin pidettiin tiivistä yhteyttä. Strategian toimeenpanon kannalta merkittävää oli myös Uudenmaan liiton jakama EU-hankevalmistelutuki. Valmistelimme myös yhteistä kampanjaa Uudenmaan TKI-investointien lisäämiseksi ja siihen liittyen valmisteltiin alueellisten innovaatioekosysteemien tukemiseen liittyvien toimenpiteitä.

Älykkään erikoistumisen strategia ja Hiilineutraali Uusimaa -tiekartta ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa. TKI on keskeisessä roolissa etsittäessä uusia fossiilittomia ja uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvia ratkaisuja, jotka edistävät vihreää ja digitaalista siirtymää.

Aluekehityksen seuranta ja Uusimaa-tietopankki

Toiminnan painopisteet 2021

- Otetaan käyttöön uudenlaisia tapoja seurata Uudenmaan aluekehityksen tilaa.
- Laaditaan määrällinen ja laadullinen tilannekuva uuden aluekehittämislain mukaiseen aluekehittämiskeskusteluun.

Raportointi:

Uudenmaan toimintaympäristön kehityksen seurannassa otettiin käyttöön uudenlaisia toimintatapoja sekä määriteltiin tarkoituksenmukaiset seurantamittarit ja seurantarpeet liiton ydintuotteille.

Keskeisenä ajatuksena toiminnassa oli yhteisen ymmärryksen lisääminen maakunnan toimintaympäristön kehityksestä ja nykytilasta. Tarkoituksena oli myös parantaa liiton kykyä ennakoida, reagoida ja vastata maakunnassa esiintyviin moninaisiin aluekehittämisen haasteisiin.

Uusimaa-ohjelmalle ja Älykkään erikoistumisen strategialle määriteltiin asetettuja tavoitteita ja painopisteitä seuraavat indikaattorikonaisuudet. Lisäksi ilmastotyötä ja hankerahoitusta koskevaa seurantaä kehitettiin ja niitä koskevaa ymmärrystä selkeytettiin. Uusia käyttöön otettuja työkaluja olivat muun muassa Everviz-visualisointityökalu, hanke- ja verkostoportfolioiden seurantaä tukeva KUMU-työkalu sekä paikkatietojen käsittelyä tukeva Experience Builder-työkalu.

Uusimaa-tietopankki on edelleen tarjonnut monipuolista tilastotietoa ja selvityksiä Uudenmaan alueesta. Palveluun on koottu tietoa esimerkiksi asumisesta, väestöstä, liikenteestä, koulutuksesta, työmarkkinoista, sosiaali- ja terveystoimesta sekä yrityksistä. Tulevan verkkosivu-uudistuksen yhteydessä palvelua on pyritty entisestään kehittämään sekä parantamaan sen käytettävyyttä. Uudistuksen myötä Uudenmaan toimintaympäristöä koskeva seurantatieto on entistä monipuolisempaa sekä helpommin löydettävissä liiton uusilta verkkosivuilta.

Vuoden 2021 syksyllä laadittiin määrällinen ja laadullinen tilannekuva uuden aluekehittämislain mukaiseen aluekehittämiskusteluun. Tilannekuvan teemat koskivat Uudenmaan väestödynamiikkaa, ilmastomuutoksen hillintää ja luonnon monimuotoisuuden turvaamista, kestävää yhdyskuntakehitystä ja toimivia yhteyksiä, uudistuvaa elinkeinoelämää ja TKI-toiminnan vauhdittamista, väestön osaamista sekä osallisuutta ja hyvinvointia. Laadullisen tilannekuvatyön yhteydessä kerättyä aineistoa on pystytty hyödyntämään laajasti myös muussa aluekehittämistyössä ja seurannassa.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen hallinnointi

Toiminnan painopisteet 2021

- Uuden EU-ohjelmakauden 2021–2027 käynnistäminen.
- Tulosjulkaisu kauden 2014–2020 hankkeiden saavutuksista ja tuloksista.

Raportointi:

Uudenmaan liitto vastasi alueellaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021–2027 valmistelusta sekä koordinoi Etelä- ja Länsi-Suomen 11 maakunnan yhteistä valmistelua valmistelun käynnistymisestä (syksy 2018) alkaen. Ohjelmavalmisteluun kuului niin hallinto- ja lakivalmistelu, ohjelmasisältöjen valmistelu sekä varojen jakoon liittyvä edunvalvonta. *Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-EU:n* alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpano käynnistettiin marraskuussa 2021. Uusi ohjelmakausi tuo merkittäviä resursseja toteuttaa Suomen ja samalla Uudenmaan pitkän aikavälin kasvun ja uudistumisen tavoitteita. Ohjelma on rakennettu mahdollistavaksi ja joustavaksi niin, että se toimii muuttuvissa tilanteissa ja antaa tilaa alueellisiin ja paikallisiin painotuksiin. Ohjelman päätavoitteena on uudistaa alueiden elinvoiman ja ihmisten hyvinvoinnin edellytyksiä aikana, jonka keskeisiä ajureita ovat ilmastomuutos ja digitaalisuus.

Ohjelmakaudella 2021–2027 Uudenmaan liitto toimii koordinoivana maakunnan liittona niin, että Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Varsinais-Suomen maakuntien liittojen tehtävät kootaan Uudenmaan liittoon. Liittojen välinen koordinaatiosopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2021.

Ohjelmakaudella 2021–2027 Uudenmaan liitto toimii Interreg-ohjelmien valvojana sekä kansallisen vastinrahoituksen myöntävänä ja maksavana viranomaisena Interreg Central Baltic-, Interreg Baltic Sea Region-, Urbact- ja Interact-ohjelmissa. Myös Interreg-ohjelmien tehtävien hallinto- ja valvontajärjestelmän perustamistoimet käynnistettiin.

[Satoa Etelä-Suomesta – onnistumisia aluekehittämisessä 2014–2020](#) -julkaisu nivoo yhteen Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020-ohjelman toimeenpanoa Etelä-Suomessa: missä on onnistuttu ja millaisia tuloksia Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) rahoitetuilla hankkeilla on Etelä-Suomessa saavutettu? Julkaisu tarjoaa kattavan katsauksen ohjelmakauden keskeisiin lukuihin ja tuloksiin.

Julkaisun pohjalta toteutettiin huhtikuussa 2021 verkkotilaisuus, jossa tarjottiin kuulijoille mielenkiintoisia puheenvuoroja, haastatteluja hanke-esittelyjä useasta eri teemasta. Lisäksi tilaisuudessa suunnattiin katsetta uuteen ohjelmakauteen. [Tilaisuuden tallenne](#) on katsottavissa verkossa.

EU-palvelu

Toiminnan painopisteet 2021

- Mikäli Uusimaa voittaa vuoden 2022 EER (European Entrepreneurial Region) -statuksen, vastaa EU-palvelu EER-vuoteen valmistautumisesta
- Uudenmaan Älykkään erikoistumisen toimeenpanon aktivointi ja sen seurannan järjestäminen.
- EU-palvelu tukee Uudenmaan toimijoita EU-rahoituksen hyödyntämisessä.

Raportointi:

Uusimaa valittiin toisen kerran Euroopan yrittäjyysalueeksi (EER) vuosille 2021–2022.

Yrittäjyysvuoden tavoitteena on laajempi ajattelutavan muutos kohti vihreää ja digitaalista yrittäjyyttä, joka tukee alueen vihreää siirtymää. Teemavuoden tavoitteet ja toimenpiteet sitovat yhteen Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan, Uudenmaan selviytymissuunnitelman sekä läpileikkaavasti Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian tavoitteet. Teemavuoden avaustilaisuus järjestettiin 30.11.2021.

Teemavuosi ja sitä toteuttavat hankkeet nostavat kiertotalousyrittäjyyden Uudenmaan kehittämisen keskiöön. Vihreän ja digitaalisen yrittäjyyden tukeminen Uudellamaalla – EER 2021–2022 -hanke toteutetaan ajalla 1.8.2021–31.3.2023 ja sen toteuttaja on Uudenmaan liitto. Hankkeella varmistetaan EER-teemavuoden menestyksellä läpivienti. Hankkeessa on monipuolista yhteistyötä ja verkostotoimintaa, ja sillä on vahva elinkeinoelämän uudistumista vauhdittava aluekehittämisvaikutus.

Alueellisena tutkimus- ja innovaatiostrategiana (RIS3) älykäs erikoistuminen vauhdittaa Uudenmaan vihreää ja digitaalista murrosta sekä ohjaa siihen rahoitusta. Seuranta varten on laadittu kehikko, jonka pohjalta jatkossa kootaan vuosittain raportti. Uudenmaan alueen innovaatiotoiminnan tilannekuvan muodostamiseksi ja yhteistyön vahvistamiseksi on muodostettu tutkimus- ja innovaatiotyön

asiantuntijaryhmä. Uusmaalaisen hanketoiminnan esittelyä on tehostettu [HelsinkiSmart.fi-sivustolla](https://helsinki-smart.fi), joka on myös tuonut uutta kansainvälistä näkyvyyttä.

Uusmaalaisen toimijoiden mahdollisuuksia pärjätä EU-hankerahoitushauissa tuettiin myöntämällä hankevalmistelutukea hakemusten valmisteluun. Tuella haluttiin mm. kiinnittää huomiota EU:n rahoitusmahdollisuuksiin laajasti sekä kannustaa useampia uusmaalaisia organisaatioita hakemaan EU-rahoitusta. Tukea annettiin avustuksina uusmaalaisen toimijoiden, erityisesti kuntien ja niiden kehittämissyhtiöiden sekä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten hakemusvalmisteluun.

Hankevalmistelutukea haettiin vuonna 2021 yhteensä 304 525 € ja myönnettiin 240 000 €. Tukirahoituspäätöksiä tehtiin 19. Seitsemän hakemusta hylättiin tai peruutettiin.

Helsinki EU Office

Toiminnan painopisteet 2021

- Helsinki EU Officen sopimuskumppanien valmistaminen EU-rahoitusohjelmakauteen 2021–2027 (tiedottaminen, toimeksiannot, koulutus)
- Helsinki EU Officen sopimuskumppanien EU-tasoisien toiminnan ja kansainvälisen verkostoyhteistyön vahvistaminen

Raportointi:

Helsinki EU Office järjesti vuoden aikana lukuisia jalkautumisia ja infoja sopimuskumppaneille uuden EU-ohjelmakauden tarjoamista rahoitusmahdollisuuksista. Tilaisuuksissa käytiin läpi laajasti ohjelmakauden rahoitusvälineitä, tärkeimpinä Horisontti Eurooppa, CEF, Digital Eurooppa, EU4Health ja lisäksi Interreg- ja rakennerahasto-ohjelmat. Erityistä mielenkiintoa sopimuskumppaneilla on ollut Horisontti Eurooppa -ohjelmaa kohtaan. Sopimuskumppaneiden kiinnostus ja myös valmiudet hakea ja laatia voittavia hakemuksia on vahvistunut huomattavasti viime ohjelmakauden aikana.

Merkittäviin yksittäisiin rahoitusinfoihin lukeutui yhdessä Suomen pysyvän edustuston kanssa järjestetty Global Europe -rahoitusinfo kaikille sopimuskumppaneille; yhdessä Business Finlandin, Forum Viriumin ja Spinverse Oy:n kanssa järjestetty Horisontti Eurooppa -koulutus Helsingille sekä liiton rakennerahastoryhmän ja Hämeen ELYn järjestämä AURA-ohjelmakoulutus korkeakoulukumppaneille.

Koronatilanne Belgiassa ja etenkin Brysselissä vaikeutti suuresti kanssakäymistä mm. EU-parlamentin ja muiden EU-instituutioiden kanssa. Käytännössä kaikki tapahtumat järjestettiin verkkotapahtumina ja esim. vierailuryhmien käynti Brysselissä oli vaikeaa.

Merkittäviä sopimuskumppanien tapaamisia virtuaalisesti saatiin kuitenkin järjestettyä. Tällaisia olivat mm. Helsinki EU Officen ja ERRIN:in yhdessä järjestämä pyöreän pöydän keskustelu Euroopan innovaatioekosysteemeistä maaliskuussa, AVIA-verkoston Green Deal –manifestin julkistus Brysselissä huhtikuussa, sopimuskumppanien ja ITRE-valiokuntaan kuuluvien suomalaisten meppien virtuaalinen tapaaminen kesäkuussa sekä THL:n, STM:n, OECD:n ja Suomen pysyvän edustuston järjestämä Hyvinvointitaloustapahtuma marraskuussa.

Kansainväliset verkostot

Toiminnan painopisteet 2021

- Kansainvälisten- ja Itämerijärjestöjen sekä kahden- ja monenvälisten kansainvälisten kumppanuuksien aktiivinen hyödyntäminen edunvalvonnassa.

- EU- ja kansainvälisen tason vaikuttaminen kansainvälisissä ja Itämeren alueen järjestöissä Uusimaa-ohjelman, Hiilineutraali Uusimaa 2035 ja Älykkään erikoistumisen strategian tavoitteiden mukaisesti (CPMR; BSC, EMA, BSSSC, ARC, ERRIN, Metrex jne.). Painopiste on ennakoivassa, strategisessa ja oikea-aikaisessa vaikuttamisessa.

Raportointi:

Vakiintuneet järjestöt ja verkostot työryhmineen kykenivät toimimaan etäyhteyksien varassa melko hyvin. Kahdenvälinen kansainvälinen yhteistyö oli kuitenkin vaikeuksissa pandemiatilanteen vuoksi. Useita vuosittaisia kansainvälisiä tilaisuuksia peruttiin tai niitä korvattiin online-tapahtumilla.

Edunvalvonta

Toiminnan painopisteet 2021

- Uudenmaan selviytymissuunnitelman toimeenpanon rahoittaminen ja seuranta.
- Edunvalvonta EU:n elvytyspaketin (RRF) investointien saamiseksi Uudellemaalle.
- Vaikuttaminen EU-rahoitusohjelmien 2021–2027 työohjelmiin ja painopisteisiin siten, että niiden painopisteet vastaavat mahdollisimman hyvin Uudenmaan etuja
- Kansainvälisten, EU:n ja Itämeren alueen järjestöjen systemaattinen hyödyntäminen Uudenmaan alueen kansainvälisessä ja EU-tason edunvalvonnassa.

Raportointi:

Uudenmaan liitto rahoitti vuoden aikana Uudenmaan selviytymissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä sekä kansallisella alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen määrärahalta (UKKE) että EU-rahoitusvälineillä (mm. ReactEU-rahoitus). Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRF) toimeenpanoa ja avautuvia rahoitushakua seurattiin erityisesti Business Finlandin ja Suomen akatemian kautta tulevien rahoitusten osalta. Avautuvista hauista tiedotettiin laajalti keskeisille sidosryhmille. RRF:n ajankohtaista tilannetta esiteltiin aktiivisesti mm. Helsinki EU Officen ja AVIA-verkoston kokouksissa.

Liitto seurasi tiiviisti EU-rahoitusohjelmien, ennen kaikkea Horisontti Eurooppa -työohjelman toimeenpanoa ja tiedotti aktiivisesti uusmaalaisille toimijoille merkittävistä avautuvista EU-hauista. Vuosien 2023–2024 Horisontti Eurooppa -ohjelman työohjelmiin vaikuttaminen painottuu keväälle 2022.

Vallitseva pandemiatilanne vaikutti voimakkaasti kansainvälisen yhteistyön toimintatapaan ja mahdollisuuksiin toimia. Tämä näkyi hankeyhteistyössä, jossa ei ole voitu esim. järjestää kansainvälisiä fyysisiä tapaamisia, vaan toiminta pohjautui lähinnä verkkotapahtumiin. Sen sijaan järjestöjen osalta, joilla on vakiintunut toimintatapa ja sihteeristöt, pandemian vaikutus oli vähäisempi.

Alueiden käytön suunnittelu

Vastuuhenkilö: Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja

Maakuntakaavoitus

Toiminnan painopisteet 2021

- Uusimaa 2050 -kaavakokonaisuuden täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät (voimaantulo ja lausunto valituksista Helsingin hallinto-oikeudelle)
- Maakuntakaavojen toteuttamisen edistäminen (lausunnot ja hankkeet) osana koko liiton toteuttamisen kokonaisuutta
- Ilmastotiekartan toimenpiteisiin osallistuminen maankäytön, liikenteen ja ympäristön näkökulmasta, osana koko liiton toteuttamisen kokonaisuutta
- Maakuntakaavaprosessin kehittäminen (edellisen kaavaprosessin arviointi ja kehittäminen lean-näkökulmasta sekä asiakasnäkökulman korostaminen)

Raportointi:

Uusimaa 2050 -kaava

Helsingin hallinto-oikeus (HaO) kielsi välipäätöksellään 22.1.2021 maakuntavaltuuston vuoden 2020 Uusimaa-kaavakokonaisuutta koskevien hyväksymispäätösten täytäntöönpanon kaavoista jätettyjen valitusten perusteella. Uusimaa-kaavaan kohdistuvien valitusten vastineet ja kaava-aineistot toimitettiin keväällä HaO:lle.

HaO antoi syyskuussa päätöksensä Uusimaa-kaavakokonaisuudesta tehtyihin valituksiin ja totesi, ettei alkuvuodesta antamaansa täytäntöönpanokieltoa ollut enää aihetta pitää voimassa siltä osin kuin valitukset oli hylätty. Kaavakokonaisuus tuli täten pääosin voimaan. Liitto päätti hakea korkeimmalta hallinto-oikeudelta (KHO) valituslupaa sekä muutosta HaO:n päätökseen. Valitus kohdistuu HaO:n

hyväksymiin luonnonsuojeluyhdistysten ja Uudenmaan ELY-keskuksen valituksiin. Muilta osin liitto tyytyi hallinto-oikeuden päätökseen.

Muutoksenhakun perusteena on, että HaO:n päätös ei mahdollista yksiselitteistä tulkintaa, eikä se perustu kaikilta osin valituksissa esitettyihin vaatimuksiin. Päätös johtaisi siihen, että voimassa oleva maakuntakaava ei perustu uusimpiin selvityksiin suojelualueiden, Natura 2000-alueiden ja kaupan osalta. Päätös myös muuttaisi oleellisesti kaupan suunnitteluratkaisua. Asian käsittely oli kesken KHO:ssa vuoden lopussa.

Maakuntakaavojen toteuttamisen edistäminen sekä ilmastotiekartan toimenpiteisiin osallistuminen

Maakuntakaavojen kokonaisuuden toteutumista edistettiin yhteistyössä alueen kuntien kanssa kuntakaavoista annettujen lausuntojen ja muun viranomaisyhteistyön kautta.

Maakuntakaavan tulkintaa suhteessa kuntakaavoitukseen sekä täytäntöönpanokiellon vaikutuksia käytiin läpi kuntien kanssa kevään 2021 virtuaalisella kuntakierroksella. Maakuntakaavan toteutumista edistettiin lisäksi maakuntaohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman sekä muun edunvalvonnan, hanketoiminnan ja viestinnän kautta.

Ilmastotiekartan toimenpideohjelman kokoamiseen osallistuttiin maankäytön, liikenteen ja ympäristön näkökulmasta. Hyväksytyjen maakuntakaavojen osalta valittiin niiden toteuttamisen painopisteet ilmastotiekartan toimenpideohjelman. Valinnoissa painotettiin toimenpiteiden vaikuttavuutta ilmastomuutoksen hillinnässä sekä niiden toteutettavuutta ja ajankohtaisuutta.

Maakuntakaavaprosessin kehittäminen

Sidosryhmien kokemuksia kaavaprosessista ja sen vuorovaikutuksesta kerättiin sidosryhmäkyselyllä keväällä 2021 maakuntakaavaprosessin kehittämiseksi. Uudenlainen strateginen maakuntakaava nähtiin kyselyn tuloksissa oikeana suuntana maakuntakaavalle. Ennen etäaikaa toteutetut kaavatyön vuorovaikutustilaisuudet nähtiin pääosin hyviksi ja toimiviksi. Suurelta osin vastaajat kokivat, että heidän edustamaansa tahoja on kuultu kaavatyön aikana tarpeeksi hyvin, mutta parannustoiveeksi nostettiin esimerkiksi maanomistajien tiedottamisen parempi huomiointi. Kyselyn ja omien kehittämistyöpajojen tuloksia hyödynnettiin kaavaprosessin kehittämisessä.

MAL-työ

Uudenmaan liitto on mukana Helsingin seudun MAL 2023-työssä sekä MAL-sopimuksen seurannassa. Lisäksi KUUMA-kuntien kanssa on sovittu, että liitto toimii heidän valmistelijanaan ja tukenaan MAL 2023-työn M- ja A-osuuksissa.

Toiminnan painopisteet 2021

- MAL2023-työn Nykytila ja kehityssuunnat -työvaiheeseen osallistuminen mm. aluetalouden skenaarioiden, väestö- ja työpaikkaprojektoiden sekä muun ennakointityön kautta
- MAL2023-työn Visio, tavoitteet ja mittarit -työvaiheeseen osallistuminen
- MAL2023-työn Iteroiva luonnoksen suunnittelu -työvaiheeseen osallistuminen

Raportointi:

MAL2023-työn Nykytila- ja kehityssuunnat -työvaiheeseen tuotettiin lähtötietoa ja paikkatietoa liittyen mm. yhdyskuntarakenteeseen ja elinkeinoihin sekä osallistuttiin lisäselvityksiin (esim. Helsingin seudun kilpailukyky selvitys) tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden kuntayhtymien kanssa keväällä 2021.

MAL-työn lähtötiedoiksi tuotettiin myös aluetalouden skenaariot sekä väestö- ja työpaikkaprojektiot sisältävä ”Uudenmaan kasvun vaihtoehdot” -selvitys sekä tilannekuva Uudenmaan elinkeinoista vuorovaikutuksessa kuntien ja muiden kuntayhtymien kanssa.

KUUMA-kuntien kanssa solmitun yhteistyösopimuksen puitteissa koordinoitiin KUUMA:n osuuksia MAL-työssä, järjestettiin työneuvotteluita ja tilannekatsauksia sekä tuotettiin erilaista aineistoa KUUMA:n tueksi.

Osallistuttiin keväällä alkaneeseen ”Visio, tavoitteet ja mittarit” -työvaiheeseen mm. ilmastovaikutusten arvioinnin suunnittelun, tulevaisuustarkastelun sekä vision ja tavoitteiden pohjan kokoamisen osalta. Syksyllä käynnistettiin myös kuntien toiveesta hiilensidontaa MAL-työssä tarkasteleva osaprojekti, johon koottiin ohjausryhmä kuntien ja kuntayhtymien edustajista. Projektissa tuotettiin hiilensidontan aineistoja mm. vaikutustenarvioinnissa ja suunnittelussa hyödynnettäväksi.

Loppusyksystä osallistuttiin luonnoksen suunnittelun valmisteluun ja mm. MAL-työpajojen valmisteluun ja vetämiseen.

Liikennejärjestelmätyö

Toiminnan painopisteet 2021

- Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien valmistelu hyväksyttäväksi
- Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimeenpano
- Uudenmaan liitto on mukana Helsingin seudun MAL 2023-työn L- osuudessa

Raportointi:

Liikennejärjestelmäsuunnitelmat Länsi- ja Itä-Uudellemaalle saatiin valmiiksi ja hyväksyttiin huhtikuun maakuntahallituksessa. Uudenmaan liitto vetää sekä Länsi- että Itä-Uudellamaalla liikennejärjestelmäryhmiä, joissa koordinoidaan mm. liikennejärjestelmäsuunnitelmissa määriteltyjä toimenpiteitä.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimeenpano yhteistyössä osallisten kesken aloitettiin. Uudenmaan vastuulle määritellyistä liikennejärjestelmätöimenpiteistä valmistui Länsi- ja Itä-Uudenmaan tarkennettu liikennemalli. Lisäksi Rantaradan ja Hangon suunnan henkilöjunaliikenteen kehittämisen selvitys aloitettiin.

Uudenmaan liitto on mukana Helsingin seudun MAL 2023-työssä L- osuudessa osallistuen selvitysten laadintaan. Liitto toimitti mm. maakunnan kannalta merkittävät liikennehankkeet suunnitelmavertailuihin. Nämä toimenpiteet ovat sisältäneet myös Länsi- ja Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmien tarpeet MAL alueella.

Paikkatietopalvelu

Toiminnan painopisteet 2021

- Paikkatietopalvelun kehittämissuunnitelman tekeminen ja paikkatietopalveluiden jatkuvan kehittämisen prosessin käyttöönotto.

Raportointi:

Liiton uusi karttapalvelin otettiin loppukevästä käyttöön. Tehdyn kehittämissuunnitelman mukaisesti uusittiin liiton sisäisten ja ulkoisten paikkatietopalveluiden sisältöä ja toiminnallisuutta.

Merkittävimmät uudistukset olivat Uudenmaan voimassa olevat ja hyväksytyt maakuntakaavat sisältävän kaavakarttapalvelun uudistus- ja päivitystyöt sekä liiton sisäiseen käyttöön tarkoitetun paikkatietoja sisältävän digitaalisen suunnittelijan työpöydän uusiminen. Osana kehitystyötä parannettiin myös maakuntakaavakarttojen tarkastelua mobiililaitteilla. Helsingin hallinto-oikeuden annettua syyskuussa päätöksensä Uusimaa-kaavakokonaisuutta koskevista valituksista, karttapalveluun päivitettiin maakuntahallituksen 25.10.2021 tekemän tulkin mukainen voimassa olevien maakuntakaavojen tilanne.

Edunvalvonta

Toiminnan painopisteet 2021

- Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen osallistuminen ja vaikuttaminen
- Luonnonsuojelulain uudistamisen osallistuminen ja vaikuttaminen
- Valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (Liikenne 12) vaikuttaminen

Raportointi:

Uudenmaan liitto seurasi tiiviisti Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamista ja pyrki vaikuttamaan uuden lain valmisteluun monin eri tavoin. Liitto teki aktiivista edunvalvontayhteistyötä Uudenmaan kuntien kanssa mm. järjestämällä säännöllisiä etätapaamisia lakiuudistukseen liittyvien eri teemojen käsittelemistä ja lausuntojen valmistelua varten. Liitto piti myös alueen yhteisiä näkemyksiä lakiuudistukseen liittyen aktiivisesti esillä mm. erilaisissa tilaisuuksissa ja sosiaalisessa mediassa. Edunvalvonnan tilannetta esiteltiin kuntajohtajille eri vaiheissa vuotta. Maakuntahallitus hyväksyi lausunnon uuden kaavoitus- ja rakentamislain luonnoksesta marraskuun kokouksessaan.

Uudenmaan liitto seurasi tiiviisti Luonnonsuojelulain sekä Ilmastolain uudistustyötä. Molempia lakiuudistuksia esiteltiin kuntajohtajakokouksissa ja lakiluonnoksista annettiin lausunnot. Ilmastolaista julkaistiin blogikirjoitus. Lisäksi uudistuksista keskusteltiin maakunnan kuntien ja myös muiden maakuntien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Luonnonsuojelulain osalta Uudenmaan liiton edustaja on ollut Kuntaliiton varajäsenenä ekologisen kompensaation osuuden valmistelutyöryhmässä sekä mukana kuntien tehtäviä käsitelleessä työryhmässä.

Uudenmaan liitto seurasi valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) valmistelua ja informoi siitä myös liiton järjestämissä liikennejärjestelmäryhmien kokouksissa. Valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan vaikutettiin suunnitelman luonnosvaiheen lausunnolla. Myös valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa toimeenpanevasta investointiohjelman luonnoksesta annettiin lausunto. Länsi- ja Itä- Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmia (2021) valmisteltiin osin samanaikaisesti valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa ja suunnitelmat toimivat myös Uudenmaan edunvalvontatyökaluna valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman suuntaan.

Kansallinen ja kansainvälinen aluesuunnitteluyhteistyö

Toiminnan painopisteet 2021

- Kansainvälisen EuroMetrex-verkoston toimintaan osallistuminen, erityisesti Nordic-Baltic Network
- Kansainvälisen CPMR-verkoston toimintaan osallistuminen, erityisesti Transport-ryhmät
- AVIA-verkoston työskentelyn valmistelu yhdessä Vantaan kaupungin kanssa

Raportointi:

Metrex-verkoston osalta yhteistyö oli tiivistä, sekä kevät- että syyskonferenssit pidettiin etänä ja lisäksi kolme Itämeren alueen (Nordic-Baltic Network) omaa etätapaamista. Lisäksi Uttamaata ja Helsingin seutua yhdessä edustava Helsinki Team (Uudenmaan liitto, HSY ja Helsingin kaupunki) piti useita sisäisiä koordinoititapaamisia vuoden 2021 aikana. Teemoina verkostossa olivat mm. seudullisten suunnitelmien ja kaavojen toteuttaminen sekä vihreä siirtymä. Yhdessä Ruotsin seutujen (Tukholman ja Göteborgin seudut) valmisteltiin vuonna 2022 aloittavan uuden Metrexin Climate Change asiantuntijaryhmän perustamista.

CPMR:n osalta yhteistyö mm. liikenteen osalta oli tiivistä, ja Transport Working Group järjesti useita etäkokouksia, aiheena mm. yhteinen TEN-T-komentointi ja edunvalvonta. TEN-T-uudistusta seurattiin tarkasti ja vaikutettiin mm. kyselyiden, tapaamisten ja kannanottojen kautta.

AVIA-verkoston ilmastositoumus, Green Deal Manifesti, julkaistiin yhteisessä mediatilaisuudessa maaliskuussa. Manifesti on ensimmäinen laaja julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteinen ohjelma kunnianhimoisen ilmastotavoitteen saavuttamiseksi lentoliikenteen ja matkailun alalla.

Hallinto- ja viestintäpalvelut

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Luottamushenkilöhallinto

Toiminnan painopisteet 2021

- Vaalien valmistelutoimikunnan työn fasilitointi
- Luottamuselintyöskentelyn vaikuttavuuden, sujuvuuden ja toimivuuden kehittäminen osana luottamushenkilötoimikauden vaihtumista

Raportointi:

Ylikunnallisten luottamuselinpaikkojen valmisteluprosessista pidettiin kaksi infotilaisuutta kuntien päätösvalmistelijoille toukokuussa 2021. Uudenmaan liiton maakuntahallituksen alainen vaalien valmistelutoimikunta piti kolmetoista kokousta vuonna 2021 ja ehti käsitellä luottamushenkilöpaikkojen jakautumista kuntavaalitulosten pohjalta paitsi Uudenmaan liitossa ja muissa Uudenmaan suurimmissa kuntayhtymissä, myös mm. koulutuskuntayhtymissä ja sote-kuntayhtymissä.

Päivitetty hallintosääntö hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 25.5.2021. Päivitettyyn hallintosääntöön mm. lisättiin kohta maakuntavaltuuston puheenjohtajan tehtävistä ja tarkistettiin maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtäviä.

Uusi maakuntahallitus päätti 8.11.2021 seuraavista uusista toimintatavoista työskentelynsä osalta: Kokoukset pidetään hybridikokouksina, joihin luottamushenkilöt voivat osallistua joko läsnä tai etänä; maakuntahallituksen työskentelyalustoina käytetään Microsoft Teams -sovellusta yhteydenpitoon sekä CloudMeeting sähköinen kokous -sovellusta kokousten läpivientiin. Hallitustyön vaikuttavuuden näkökulmasta maakuntahallitus keskusteli myös syksyllä 2021 mahdollisista alaisuuteensa perustettavista toimikunnista. Toimikuntien teemat koskisivat Uusimaa-ohjelman kärkitavoitteita. Sovittiin, että maakuntahallitus pitää keväällä 2022 kolme iltakoulua, yksi kustakin teemasta ja toimikunta-asia

valmistellaan sen jälkeen tarvittaessa maakuntahallituksen päätettäväksi.

Uusi maakuntavaltuusto päätti 14.12.2021 seuraavista uusista toimintatavoista työskentelynsä osalta: maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen puheenjohtajisto muodostavat työvaliokunnan.

Työvaliokuntaan kuuluu lisäksi maakuntavaltuustoryhmien puheenjohtajat. Työvaliokunta kokoontuu tarpeen mukaan noin 2–4 kertaa vuodessa. Työvaliokunnan tavoitteena on edistää keskustelua ja yhteistyötä ajankohtaisista sekä päätöksentekoon tulevista asioista, korostaa poliittista vastuuta, parantaa tiedonkulkua ja luoda pitkänjänteisyyttä luottamushenkilötyöhön. Päätöskokousten lisäksi vuoden aikana järjestetään valtuustolle tarpeen mukaan 1–2 seminaarikokousta. Seminaarikokousten tavoitteena on, että valtuutetut pääsevät keskustelemaan maakunnan kehittämisen ajankohtaisista ilmiöistä yli kuntarajojen.

Uudenmaan liiton päättäjille järjestettiin syksyllä 2021 ja alkuvuodesta 2022 *Uudenmaan liitto huomisen tekijänä* -perehdytyswebinaarisarja Uudenmaan kehittämistavoitteista. Webinaarien tarkoitus oli asiantuntija-alustusten pohjalta herättää ajatuksia siitä, miten Uudenmaan liitto ja sen päättäjät voivat toimillaan vaikuttaa Uudenmaan kehittämistavoitteisiin.

Hallintoyksikkö

Toiminnan painopisteet 2021

- Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehittäminen
- ICT-kokonaispalvelun sopimuskauden vaihtuminen
- Strategiaa tukevan organisaatiokulttuurin edistäminen
- Tulevaisuuden asiantuntijuutta tukevat työ- ja toimintatavat

Raportointi:

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimeenpanosta pidettiin henkilöstölle infotilaisuus keväällä 2021 tietoisuuden nostamiseksi näihin liittyvistä rooleista ja vastuista. Riskienhallinnan toimeenpanoprosessia terävöitettiin johtoryhmätasolla selkeyttämällä riskien arviointia ja hallintatoimia vastuualueittain ja koko liiton tasolla.

ICT-palvelut vaihdettiin kokonaisuudessaan onnistuneesti uudelle palveluntarjoajalle 1.4.2021 alkaen. Kesäkuussa vaihdettiin myös henkilöstön tietokoneet ja matkapuhelimet.

Strategiaa tukevan organisaatiokulttuurin kehittäminen aloitettiin määrittelemällä tavoitellun organisaatiokulttuurin muutosta arkipäivän toiminnan tasolla johdon ja ryhmänvetäjien yhteistyönä. Ryhmänvetäjät työstivät asiaa eteenpäin syksyn kuluessa ja järjestivät asiasta työpajan koko henkilökunnalle joulukuussa 2021.

Tulevaisuuden asiantuntijuutta tukevia työ- ja toimintatapoja tuettiin ja kehitettiin moniammatillisesti liiton strategian henkilöstökokemus-painopisteen toteuttamisjoukkueessa. Työssä keskityttiin tulevaisuuden asiantuntijuuden osaamisalueiden tunnistamiseen, Paluu tulevaisuuteen – koronan jälkeinen työ, eli paikasta riippumattoman työn tekemisen tapojen määrittelyyn, juurruttamaan digitaalisten työtapojen kehittäminen osaksi normaalia toimintaa, muotoilemaan sisäisen asiantuntijaviestinnän malli sekä päivittämään kehityskeskusteluprosessia.

Viestintäyksikkö

Toiminnan painopisteet 2021

- Verkkosivu-uudistus
- Maakuntaparlamentti (huomioiden erityisesti uudet luottamushenkilöt)
- Uusien luottamushenkilöiden perehdytysmateriaalit

Raportointi:

Verkkosivu-uudistuksessa oli konseptointivaiheen jälkeen teknisen toteutuksen kilpailutus. Toteutusprojekti pääsi alkuun huhtikuussa ja sitä on tehty viestinnässä oman toimen ohella.

Maakuntaparlamentti-tapahtumaa valmisteltiin helmikuulle 2022 mutta se oli jälleen lykättävä koronan vuoksi.

Laadittiin hallinnon kanssa Tervetuloa maakuntapäätäjäksi -tietopaketti uusille luottamushenkilöille.

Uudenmaan edunvalvontaan liittyvä viestintä oli aktiivista. Aiheina olivat muun muassa koronaelvytys, rakennerahastovarojen jako, kiristynyt kuntatalous ja Uudenmaan erityispiirteiden huomioiminen sote-uudistuksessa. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen liittyvää vaikuttamista tuettiin viestintäsuunnitelmalla, verkkosivulla, blogiteksteillä ja tiedotuksella. Viestintä osallistui kansanedustajien neuvottelukunnan tapaamisiin. Neuvottelukunnan puheenjohtajisto antoi vuoden aikana seuraavat kannanotot, jotka liiton viestintä muotoili ja joiden leviämistä viestintä tuki kanavissaan: Uusilla aloituspaikoilla helpotettava työvoiman saatavuutta; rakennerahastovarot kohdennettava sinne, missä vaikutukset ovat suurimmat; koronasta aiheutuneet kustannukset korvattava kunnille luvattulla tavalla; Uudenmaan erityiskysymykset huomioitava sote-uudistuksessa; REACT-EU-varat suunnattava vain koronasta toipumiseen, ei aluepolitiikkaan.

Uusimaa-viikko täytti kymmenen vuotta. Toukokuinen tapahtumakimara sukelsi tänä vuonna "verkostojen voimaan" noin kolmekymmenen virtuaalisen tapahtuman voimin.

Lukuisia tapahtumia markkinoitiin tehokkaasti, kuten Tilastotorstait, Fokus Uusimaa -tapahtumat, Uusimaa-ohjelman työpajat, yrittäjyysaluevuoden käynnistys, Glasgow'n ilmastokokouksen Helsingin paviljonki, Etelä-Suomen valtiopäivät sekä EU:n alue- ja rakennepolitiikan uuden ohjelmakauden infotilaisuudet.

Liiton mediatiedotteiden avausprosentit olivat poikkeuksellisen hyvät verrattuna vastaavien organisaatioiden lukuihin.

Osakkuusomistajuudet ja Helsinki EU Officen hallinnointi

Uudenmaan liitto on toiminut vuodesta 2010 osakkeenomistajana **Posintra Oy:ssä**, jonka toiminnan tarkoitus on itäisen Uudenmaan yritysten ja koko alueen kilpailukyvyn vahvistaminen. Yhtiöllä on laaja omistajapohja, johon kuuluvat Uudenmaan liiton ohella Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä ja Porvoo sekä laaja joukko elinkeinoelämän toimijoita eri sektoreilta, oppilaitoksia ja yrittäjäyhdistyksiä sekä muita toimijoita. Liiton osakkeenomistus (60/1365 osaketta) mahdollistaa hallituspaikan.

Uudenmaan liitto on toiminut vuodesta 2015 lähtien Brysselin Helsinki EU Officen vastuullisena isäntäorganisaationa. Liitto vastaa tarvittavasta infrastruktuurista kuten toimitilojen vuokraamisesta sekä henkilöstön rekrytoinneista. Liitto toimii suoraan oman Y-tunnuksensa kautta, joten Brysselissä ei ole erillistä tytäryhtiötä. Toimiston yhteistyökumppanit osallistuvat kustannusten kattamiseen ja toimiston toimintaan yksityisoikeudellisten kumppanuussopimusten perusteella. Yhteistyökumppaneita ovat Helsingin kaupunki, Espoon kaupunki, Vantaan kaupunki, Kymenlaakson liitto, Päijät-Hämeen liitto, Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Hanken Svenska handelshögskolan, Taideyliopisto, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Luonnonvarakeskus, Laurea-ammattikorkeakoulu, Metropolia ammattikorkeakoulu, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu ja Arcada ammattikorkeakoulu. Toimisto tukee yhteistyökumppaniensa EU-edunvalvontaa ja edistää niiden näkyvyyttä EU-foorumeilla. Toimiston tehtävänä on tämän lisäksi tiedon välittäminen EU-lainsäädännön valmistelutyöstä, EU-rahoitusohjelmien rakenteesta ja avautuvista rahoitushauista, tapahtumista ja yhteistyö- ja verkostoitumismahdollisuuksista. Helsinki EU Office seuraa aktiivisesti mm. eurooppalaista kaupunkipolitiikkaa, koheesiopolitiikkaa, tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa, liikennepolitiikkaa, terveyspolitiikkaa sekä ympäristö- ja energiapolitiikkaa.

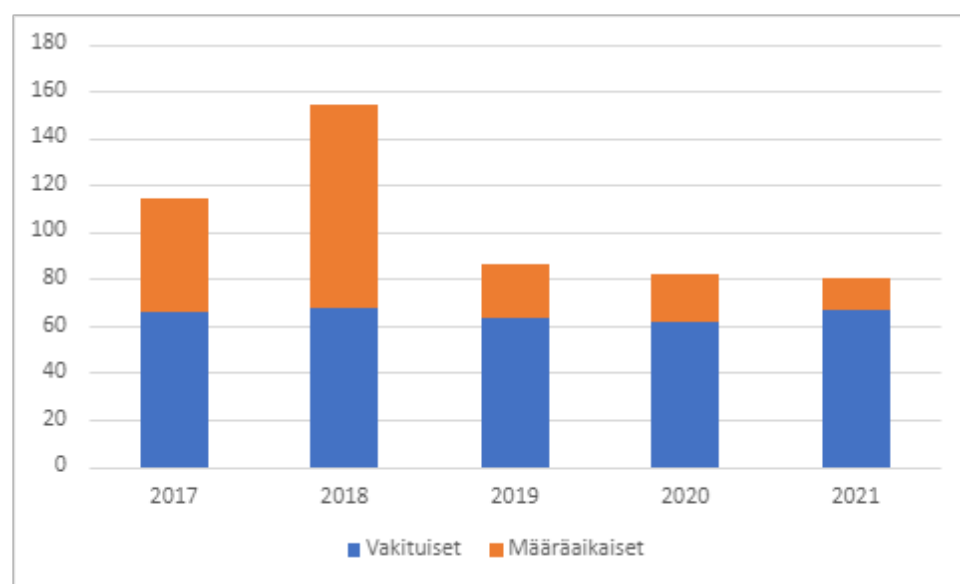
Olennaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa

Henkilöstö

Liiton henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 31.12.2021 yhteensä 80, joista 67 työntekijää oli toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa ja 13 määräaikaisessa palvelussuhteessa.

Määräaikaisen henkilöstön määrä selittyy liiton hallinnoimalla hanketoiminnalla. Hankkeissa työskentelevien määrä on vuoden 2021 aikana vähentynyt, mikä selittää määräaikaisten työntekijöiden määrän vähenemisen.

Kaavio: Palvelussuhteiden määrän kehitys v. 2017–2021

Liiton varsinaisen toiminnan (ei sis. projekteja) henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 4,6 miljoonaa euroa (vuonna 2020 varsinaisen toiminnan henkilöstökulut olivat 4,7 miljoonaa euroa). Kulut muodostivat yli puolet liiton toimintakuluista eli 59,2 %.

Koronaviruksesta johtuvan poikkeustilanteen seurauksena liiton henkilöstö työskenteli etänä lähes koko vuoden. Moniammatillisessa pienryhmässä kevään aikana työstytyä ns. uuden normaalin työskentelymallia päästiin kokeilemaan syksyllä vain muutaman viikon koronatilanteen hetkellisesti hellittäessä. Toimintamallin peruslinjaus on, että henkilöstö voi työskennellä noin puolet työajasta etänä.

Vuoden aikana toteutettiin kolme Pulssi-henkilöstökyselyä etätöön sujumisesta. Vastauksista kävi ilmi, että suurin osa oli mukautunut tilanteeseen ja viihtyi etätöissä, vaikka työpaikan sosiaalisia kontakteja kaivattiinkin. Etätö oli jo rutiinia ja työ Teamsin kautta sujui hyvin. Kokemuksissa oli poikkeustilanteen pitkittyessä havaittu eriytymistä.

Laajempi Terveenä Työssä -työkyky- ja -hyvinvointikysely toteutettiin marraskuussa yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Tulokset olivat työkyvyn osalta hyvät ja vertailuaineistoon nähden selvästi paremmat. Työyhteisön erityisiksi vahvuuksiksi nousivat työmotivaatio ja työnteon sujuvuus, kannustava ja oikeudenmukainen esimiestoiminta ja hyvä yhteishenki. Kehityskohteeksi nousi kokemukset liian suuresta työmäärästä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kaavoitus- ja rakentamislain uudistustyö on tarkoitus saada eduskunnan hyväksyttäväksi kuluvan vuoden aikana. Uudenmaan liiton huoli on, että maakuntakaavan asema muuta suunnittelua ohjaavana kaavana muuttuu nykyistä rajatummaksi esimerkiksi oikeusvaikutusten osalta. Uusi aluekehittämisen lainsäädäntö tuo uudistuksia niin aluekehittämisen toimintamalliin kuin rahoitushallintoon. Kansallinen varojen jaon ratkaisu tuo Uudellemaalle aiempaa enemmän rahoitusmahdollisuuksia elinvoiman ja työllisyyden edistämiseen. Rahoituksen vaikuttavuuden varmistaminen on toiminnan lähtökohta käynnistyvällä ohjelmakaudella. Uusi ohjelmakausi tuo myös täysin uusia tehtäviä Uudenmaan liitolle, kun Interreg-ohjelmien valvojan ja kansallisen vastinrahoituksen tehtävät käynnistyvät vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon hyvinvointialueiden perustaminen vuoden 2023 alusta leimaa tulevaa suunnittelukautta, vaikka uudistus ei suoraan Uudenmaan liittoon koskekaan. Kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille, on pääosa Uudenmaan liiton tehtävistä jatkossa kuntien toiminnan ytimessä. Uudenmaan liitto haluaa suunnittelukaudella olla mukana tukemassa kuntia tehtäviensä, palveluidensa ja toimintamalliensa uudelleenmäärittelytyössä.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 muutti poliittista tilannetta dramaattisesti koko maailmassa ja teki tulevaisuuden kertaheitolla jälleen epävarmaksi. Varmaa on, että kriisillä tulee olemaan merkittäviä talous- ja työllisyysvaikutuksia Uudellemaalle ja sen kuntiin, mikä vaatii myös Uudenmaan liitolta toimintansa uudelleenaseointia. Uudenmaan ja sen kuntien kasvun ja toimintaedellytysten vahvistaminen kaikin mahdollisin keinoin on tarpeen.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on tukea liittoa sen perustehtävien laadukkaassa toteuttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa sekä toiminnan turvaamisessa erilaisilta riskeiltä. Se on osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn suorittamista. Yleisvastuu riskienhallintaan liittyvistä toiminnoista on maakuntahallituksella. Operatiivisella tasolla liiton johtoryhmä päättää riskienhallinnan toteuttamista. Lisäksi se asettaa kunkin vuoden sisäisen valvonnan painopisteet.

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä

Johtoryhmä suoritti alkuvuodesta kattavan riskikartoituksen arvioidakseen toimintavuoden ja strategiakauden riskejä. Strategisia riskejä sisältyi liiton oman strategian 2029 toteuttamisen käynnistämiseen koskien muun muassa lisäarvon tuottamista kunnille ja uusille luottamushenkilöille. Toimintaympäristön muutoksesta johtuvia strategisia riskejä nähtiin sisältyvän erityisesti sote-uudistukseen sekä liiton toiminnan asemoimiseen suhteessa siihen. Tilannetta lähinnä tarkkailtiin eduskunnan vahvistettua kesällä tarvittavan lainsäädännön, sillä Uudenmaan liiton lakisääteiset tehtävät säilyivät ennallaan ja liiton toiminta-alue kattaa koko maakunnan. Liitolla ole suoraan uudistukseen liittyviä tehtäviä. Operatiivisia riskejä määriteltiin aluekehittämisen, aluesuunnittelun, kansainvälisten verkostojen, viestinnän ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi arvioitiin liiton taloudellisia riskejä sekä vahinkoriskejä vakuutusturvan kannalta.

Toimintavuoden keskeiset riskit

Riskikartoituksen perusteella johtoryhmä valitsi neljä keskeistä riskiä ja kohdisti riskienhallintatoimenpiteet niihin:

- Varmistettiin strategia 2029 mukaisen lisäarvon tuottamisen käynnistäminen kunnille ja uusille luottamushenkilöille
- Varmistettiin Helsinki EU Officen toiminnan uudistaminen toiminnallisten muutosten aikana pitäen samalla yllä palvelutasoa toimiston sopimuskumppaneille
- Annettiin tukea Uudenmaan kunnille näiden oman kaavoituksen toteuttamisessa tilanteessa, jossa Uusimaa kaava 2050 koskeva oikeusprosessi oli kesken
- Sitoutettiin uusia luottamushenkilöitä liiton toimintaan muun muassa tuomalla käsiteltäväksi heille kiinnostavia asiasisältöjä.

Toimintavuoden aikana merkittäviä riskejä ei toteutunut lukuun ottamatta Uusimaa kaava 2050 liittyvää riskiä osallisten valituksista maakuntavaltuuston kaavapäätöksistä ensin hallinto-oikeuteen ja myöhemmin korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mikä oli kuitenkin täysin ennakoitua ja otettu huomioon riskienhallinnassa.

Sisäisen valvonnan painopisteet 2021

Sisäisen valvonnan painopisteitä olivat Helsinki EU Officen ja liiton EU- palvelun toiminnan yhteensovittaminen muutostilanteessa, liiton hankintaprosessin oikeellisuus, uuden EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden hallinnoinnin käynnistäminen sekä työyhteisön sujuva palaaminen koronan jälkeiseen aikaan, joka viivästyi koronan jatkuminen myötä. Sisäisen valvonnan avulla varmistettiin kyseessä olevien toimintojen asianmukainen toteuttaminen toimintavuonna.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2021	2020
Toimintatuotot	9 798 942,14	10 160 403,71
Toimintakulut	-9 449 782,92	-10 098 144,18
Toimintakate	349 159,22	62 259,53
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	-61 894,24	-33 636,35
Muut rahoituskulut	-1 151,37	-1 080,65
Rahoitustuotot ja -kulut	-63 045,61	-34 717,00
Vuosikate	286 113,61	27 542,53
Poistot	-69 569,33	-67 365,28
Tilikauden tulos	216 544,28	-39 822,75
Rahastojen muutos	11 001,72	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	227 546,00	-39 822,75
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	103,7	100,6
Vuosikate/poistot, %	411,3	40,9

Toiminnan rahoitus

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	286 113,61	27 542,53
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-39 058,24	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	20 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	247 055,37	47 542,53
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-256 198,72	-404 939,24
Rahoituksen rahavirta	-256 198,72	-404 939,24
Rahavarojen muutos lisäys (+), vähennys (-)	-9 143,35	-357 396,71
Rahavarat 31.12.	2 707 461,28	2 716 604,63
Rahavarat 1.1.	2 716 604,63	3 074 001,34
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta	315 452,10	-105 659,27
Investointien tulorahoitus, %	732,5 %	0,0 %
Kassan riittävyys (pv)	105	99

Rahoitusasema ja sen muutokset

	2021	2020
VASTAAVAA		
Koneet ja kalusto	46 933,72	88 965,36
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	11 520,55	0,00
Aineelliset hyödykkeet	58 454,27	88 965,36
Osakkeet ja osuudet	3 900,00	3 900,00
Sijoitukset	3 900,00	3 900,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	62 354,27	92 865,36
Valtion toimeksiannot	5 607 457,55	4 933 532,08
Muut toimeksiantojen varat	4 055 883,47	5 524 381,92
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	9 663 341,02	10 457 914,00
Myyntisaamiset	1 383,14	767,87
Muut saamiset	127 759,27	130 078,89
Siirtosaamiset	774 023,59	952 023,49
Lyhytaikaiset	904 218,00	1 082 870,25
Saamiset	903 166,00	1 082 870,25
Rahat ja pankkisaamiset	2 707 461,28	2 716 604,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 611 679,28	3 799 474,88
VASTAAVAA	13 336 322,57	14 350 254,24
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	101 727,67	101 727,67
Muut omat rahastot	488 998,28	500 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 114 452,64	1 154 275,39
Tilikauden yli-/alijäämä	227 546,00	-39 822,75
OMA PÄÄOMA	1 932 724,59	1 716 180,31
Valtion toimeksiannot	5 639 132,77	4 938 213,10
Muut toimeksiantojen pääomat	4 077 816,64	5 545 604,03
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	9 716 949,41	10 483 817,13
Ostovelat	401 706,92	559 941,70
Muut velat	128 144,08	129 610,69
Siirtovelat	1 156 797,57	1 460 704,41
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 686 648,57	2 150 256,80
VIERAS PÄÄOMA	1 686 648,57	2 150 256,80
VASTATTAVAA	13 336 322,57	14 350 254,24
TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste-%	14,5	12,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	17,6	21,7
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	40,4	45,5
Kertynyt yli-/alijäämä	1 341 998,64	1 114 452,64

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistalouden tarkastelu

	2021		2021
TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	9 603 215,28	Toimintakulut	9 254 056,06
Muut rahoitustuotot	0,00	Korkokulut	61 894,24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		Muut rahoituskulut	1 151,37
		Investoinnit	
		Investointimenot	39 058,24
Kokonaistulot yhteensä	9 603 215,28	Kokonaismenot yhteensä	9 356 159,91
Täsmäytys:			
<i>Kokonaistulot - Kokonaismenot =</i>	247 055,37		
<i>Rahavarojen muutos</i>	-9 143,35		
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	-256 198,72		
Erotus	247 055,37		

Tilikauden tuloksen käsittely

Tekninen korjaus:

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 21.3.2022 esittää maakuntavaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 444 090,28 euroa siirretään Uudenmaan liiton aluekehitysrahastoon

Tilintarkastajan lausunnon mukaan vain tilikauden tulos voidaan siirtää Uudenmaan liiton aluekehitysrahastoon. Ylijäämä tulee siirtää edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Tarkastuslautakunnan kokouksen 18.5.2022 jälkeen maakuntahallituksen maakuntavaltuustolle tekemään päätösesitykseen on tehty alla oleva korjaus.

Maakuntahallitus esittää, että

- ~~tilikauden ylijäämä 444 090,28 euroa siirretään Uudenmaan liiton aluekehitysrahastoon~~
- tilikauden tulos 216 544,28 euroa siirretään Uudenmaan liiton aluekehitysrahastoon
- Tilikauden ylijäämä 227 546,00 euroa siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille

Talousarvion toteutuminen

Strategia vuoteen 2029

Maakuntavaltuuston joulukuussa 2019 hyväksymä strategia määrittelee Uudenmaan liiton johtamisen ja toiminnan kehittämisen suunnan strategiakaudella, joka on kymmenen vuotta vuoteen 2029.

Visio 2029

Kaavoihin kangistumaton maailmanluokan alueen kehittäjä

Missio

Vaikutamme maakunnan menestykseen tekemällä asiantuntevia ratkaisuehdotuksia ja päätöksiä.

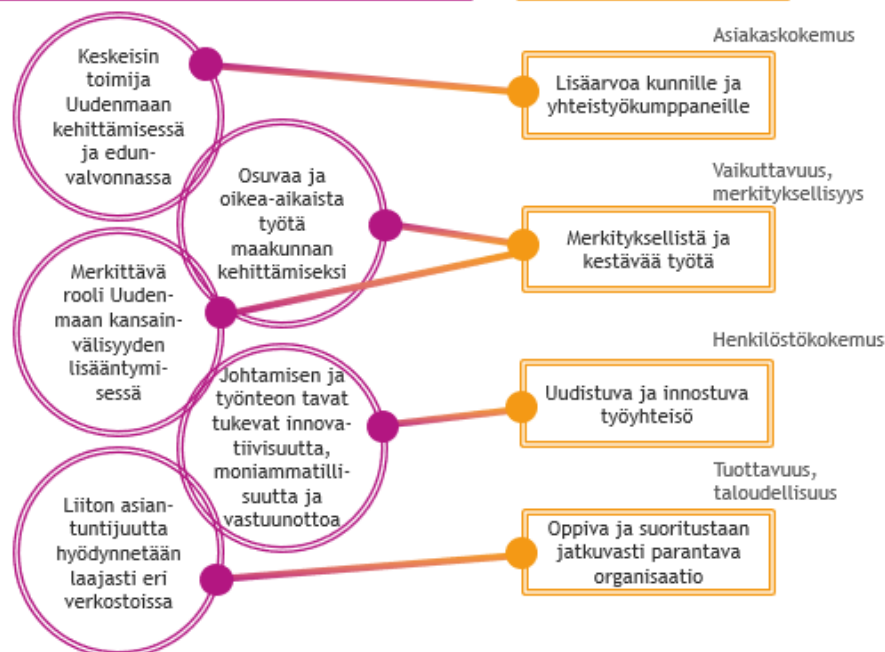
Suunnittelemme aluerakennetta, jossa rakennettu ja rakentamaton ympäristö ovat sopusoinnussa.

Parannamme elinkeinojen toimintaedellytyksiä kestäväällä tavalla.

Arvot

Tavoitteellisuus
Uudistuvuus
Osallistavuus
Resurssiviisaus
Ennakoivuus

Strategiset tavoitteet 2029

Kuva 1 Uudenmaan liiton strategia.

Uudenmaan liiton strategian toimeenpano

Johtoryhmä tekee vuosittain valinnat pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Talousarvion toiminnalliset vuositavoitteet määritellään näiden valintojen pohjalta. Strategisia painopisteitä voidaan painottaa eri tavalla eri vuosina. Painotus tapahtuu strategisten valintojen ja toiminnallisten vuositavoitteiden kautta.

Toiminnalliset vuositavoitteet asetetaan poikkihallinnollisesti ja ne ovat liiton toimiston yhteisiä tavoitteita. Tavoitteet pyritään kohdistamaan Uudenmaan liiton olennaisiin toimintoihin siten, että ne ohjaavat kehittämään toimintatapoja ja sen kautta toiminnan tuloksellisuutta. Tavoitteiden pohjalta tunnistetaan tehtävät ja toimenpiteet, jotka vaikuttavat tavoitteiden saavuttamiseen. Tavoitteita toteuttamaan valitaan vuosittain ns. tavoitteen omistajat ja moniammatilliset strategian toteuttamisjoukkueet, jotka tekevät strategiatyötä oman työnsä ohessa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan puolivuositain, vuoden toisen osavuositarkastuksen sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2021

Vastuuhenkilö: Maakuntajohtaja

Asiakaskokemus: Lisäarvoa kunnille ja yhteistyökumppaneille

Tapamme toimia:

Teemme työtä moniammatillisesti kuntien ja alueen toimijoiden etuja valvoen ja kehittämistarpeisiin vastaten. Edistämme vuorovaikutusta, osallisuutta ja sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

Strategiset valinnat, vuosittavoitteet ja mittarit 2021

Vuosittavoitteen omistajat: kaavoituspäällikkö Ilona Mansikka ja erityisasiantuntija Rosa Tuomi

Strateginen valinta	Vuosittavoite 2021	Mittari
Vahvistamme toiminnan asiakaslähtöisyyttä	Vahvistetaan Uudenmaan liiton roolia kuntien ja alueen muiden toimijoiden yhdessä tekemisen foorumina	Vuoden aikana käytössä olleet ja käyttöön otetut toimintamallit, välineet ja ratkaisut

Raportointi:

- Rakennetaan Uudenmaan liiton osallisuus- ja verkostotyölle yhdenmukainen toimintamalli niin läsnä- kuin etätilaisuuksiin:*
Toteutui osittain. Etätilaisuuksia varten tehtiin toimintamalli.
- Luodaan kiinnostavia, ajanmukaisia ja käyttäjäystävällisiä työalustoja:*
Toteutui suunnitellusti. Vuorovaikutustyökaluja testattiin ja tehtiin niistä koonti. Työkalut olivat vuonna 2021 käytössä sidosryhmätilaisuuksissa.
- Sitoutetaan uudet päättäjät liiton toimintaan ja kirkastetaan liiton rooli jäsenkuntien luottamushenkilöille:*
Toteutui suunnitellusti. Toteutettiin neljän, Uudenmaan liiton toimintaa esittelevän webinaarin sarja Uudenmaan liiton uusille luottamushenkilöille.

Vaikuttavuus, merkityksellisyys: Merkityksellistä ja kestävää työtä

Vuosittavoitteen omistajat: erityisasiantuntija Hanna Laaksonen, suunnittelija Jouni Suominen ja erityisasiantuntija Johannes Herala

Tapamme toimia:

Keskitymme työssämme merkittäviin yhteiskunnallisiin ilmiöihin ja haasteisiin ratkaistaksemme niitä yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa. Valitsemme kansalliset ja kansainväliset verkostot Uudenmaan kehittämisen näkökulmasta oikein.

Strategiset valinnat, vuosittavoitteet ja mittarit 2021

Strateginen valinta	Vuosittavoite 2021	Mittari
Varmistamme osuvan, oikea-aikaisen kehittämistyön	Muodostetaan alueen kehittämisen seurantamalli ja kehitetään liiton kykyä ennakoita, reagoida ja vastata alueen kehittämisen haasteisiin	Ydintuotteiden ja eri strategisten tavoitteiden toteutumisen ja kehityksen entistä parempi seuranta. Uudet mittarit sekä seurantatyökalut.

Raportointi:

- *Määritellään tarkoituksenmukaiset seurantamittarit tai seurantatarpeet liiton ydintuotteille:* Seurantamittareiden määrittämiseen ja kehittämiseen liittyvä tavoite saavutettiin. Tunnistettiin myös tarve seurantatyökalujen ja niihin liittyvän osaamisen jatkuvalla kehittämiselle.
- *Kokeillaan uusia työkaluja tiedon esittämiseen ja visualisointiin:* Vuoden aikana testattiin ja otettiin käyttöön uusia seurantatyökaluja, kuten Everviz-visualisointityökalu, hanke- ja verkostoportfolioiden seurantaan tukeva KUMU-työkalu sekä paikkatietojen käsittelyä tukeva Experience Builder-työkalu.
- *Parannetaan seurantatiedon löydettävyyttä ja käytettävyyttä:* Tehdyn työn ansiosta seurantatieto on entistä monipuolisempaa ja tulee olemaan entistä helpommin löydettävissä liiton uusilta verkkosivuilta. Tässä yhteydessä tehtiin myös tiivistä yhteistyötä viestinnän kanssa. Uusien seurantatyökalujen avulla tiedon käytettävyys on myös parantunut. Lisäksi ymmärrys liitossa tehtävän seurannan kokonaisuudesta selkeytynyt.
- *Tutustutaan innovaatioportfoliomenetelmään ja sen käyttömahdollisuuksiin:* Kehitteillä olevan innovaatioportfoliomenetelmän on ymmärretty helpottavan verkostojen ja kumppanuuksien hahmottamista. Sen on myös nähty lisäävän hankkeiden välistä synergiaa. Vuoden aikana otettiin merkittäviä askelia kohti innovaatioportfoliomenetelmän käyttöönottoa.

Henkilöstökokemus: Uudistuva ja innostuva työyhteisö

Tapamme toimia:

Olemme toimintatavoiltamme jatkuvasti kehittyvä asiantuntijaorganisaatio. Johtamisemme ja työskentelymme on edistyksellistä.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2021

Vuositavoitteen omistajat: henkilöstöpäällikkö Eeva Oinonen ja liikennesuunnittelupäällikkö Petri Suominen

Strateginen valinta	Vuositavoite 2021	Mittari
Vahvistamme itseohjautuvuutta	Kehitetään tulevaisuuden asiantuntijuutta tukevia työ- ja toimintatapoja	Vuoden aikana käyttöön otetut uudet työ- ja toimintatavat

Raportointi:

- *Tulevaisuuden asiantuntijuuden osaamisalueiden tunnistaminen:* Toteutui suunnitellusti. Osaamisen tunnistaminen tehtiin koko henkilöstöä osallistaen. Tunnistustyön pohjalta määriteltiin tulevaisuuden asiantuntijatyön osaamiset ja liiton strategiset kyvykkyydet.
- *Paluu tulevaisuuteen – koronan jälkeinen työ:* Toteutui suunnitellusti. Paikasta riippumattoman työn mallia kokeiltiin marraskuussa. Kokeilua jatketaan maaliskuussa ja arvioidaan johtoryhmässä vuoden 2022 aikana.
- *Digitaalisten työtapojen kehittäminen osaksi normaalitoimintaa ja laajentaminen muihin osaamisiin:* Toteutunut osittain. Digitaalisten työtapojen kehittäminen resursoitiin ja DTK-tiimi perustettiin. Digilähetiläs-toimintamalli uudelleen lanseerattiin. Työ jatkuu vuonna 2022 muiden strategisten kyvykkyyksien kehittämisen toimintamalleilla.
- *Asiantuntijaviestinnän kehittäminen:* Kokeilut ovat käynnissä. Miniviestintäsuunnitelmaa ja uutismallia kokeillaan viidessä pilotissa. Pilotit jatkuvat keväälle 2022.
- *Kehityskeskusteluprosessin uudelleentarkastelu:* Toteutui suunnitellusti. Kehityskeskusteluprosessi päivitettiin.

Taloudellisuus, tuottavuus: Oppiva ja suoritustaan jatkuvasti parantava organisaatio

Tapamme toimia:

Nostamme omaa kyvykkyyttämme jatkuvasti. Kohdennamme käytössä olevat voimavarat oikein ja poistamme hukan.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2021

Vuositavoitteen omistajat: hallintopäällikkö Liisa Setälä ja tietohallintopäällikkö Jukka Hynninen

Strateginen valinta	Vuositavoite 2021	Mittari
Lisäämme yhdessä tekemistä ja parannetaan yhteistyötaitoja	Organisoidaan työ entistä selvemmin Uudenmaan kehittämisen kärkien pohjalta ja tehdään liiton asiantuntemus saavutettavaksi	Edistymän tilanne

Raportointi:

- Tunnistetaan ja tuodaan esille liiton asiantuntijuutta ja kyvykkyyksiä:*
Toteutui suunnitellusti. Liiton asiantuntijuuden tunnistamiseksi rakennettiin Uudenmaan liiton osaamispankki sekä siihen liittyvä osaamisten asiasanasto. Kunkin henkilön osaamiset on täydennetty pankkiin ja niitä päivitetään vuosittain kehityskeskustelun yhteydessä.
- Parannetaan sisäistä ja ulkoista tiedonkulkua liiton toimista ja asiantuntijuudesta:*
Toteutui suunnitellusti. Toimenpiteessä pohdittiin liiton asiantuntijoiden osaamisen esilletuomista verkkokirjoittamisen keinoin. Toimenpiteessä laadittiin blogimalli, jonka avulla asiantuntijoita autetaan kertomaan kiinnostavalla tavalla omasta osaamisestaan. Toimenpiteessä etsittiin myös keinoja tietyn ilmiön ympärillä työskentelevän tiimin työn ja kollektiivisen osaamisen esittelyyn.
- Etsitään uudenlaisia keinoja ja foorumeita eri asiakasryhmien tukemiseen ja liiton asiantuntemuksen tunnetuksi tekemiseen:* Toteutui suunnitellusti. Toimenpiteessä kehitettiin liiton asiantuntijoiden läsnäoloa sosiaalisessa mediassa sekä sitä, miten asiantuntijat voivat tukea toistensa näkyvyyttä siellä. Toimenpiteessä keskityttiin erityisesti LinkedIn -verkostoitumisvälineen käyttöön ja siihen liittyviin hyviin toimintatapoihin.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen tilikaudella 1.1.-31.12.2021

Käyttötalouden toteutuminen tulosryhmittäin

	TP 2021	TA 2021	%	Ero	TP 2020
Varsinainen toiminta					
Toimintatuotot	8 174 280,84	8 197 405,00	99,7 %	-23 124,16	8 611 270,10
Toimintakulut	-7 825 121,62	-8 573 500,00	91,3 %	748 378,38	-8 549 010,57
Projektit					
Toimintatuotot	1 624 661,30	1 792 799,00	90,6 %	-168 137,70	1 549 133,61
Toimintakulut	-1 624 661,30	-1 792 799,00	90,6 %	168 137,70	-1 549 133,61
Käyttötalouden osan (liiton oma toiminta) toteutuminen meno- ja tulosryhmittäin					
TOIMINTATULOT					
Liiketoiminnan myyntituotot	379 232,94	380 500,00	99,7 %	-1 267,06	384 893,02
Kuntien osuudet	7 746 947,00	7 801 905,00	99,3 %	-54 958,00	8 165 515,00
Myyntituotot	8 126 179,94	8 182 405,00	99,3 %	-56 225,06	8 550 408,02
Tuet ja avustukset	24 284,26	15 000,00	161,9 %	9 284,26	16 257,02
Muut toimintatuotot	23 816,64	0,00	0,0 %	23 816,64	44 605,06
TOIMINTATULOT	8 174 280,84	8 197 405,00	99,7 %	-23 124,16	8 611 270,10
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut	-4 635 096,61	-4 914 140,00	94,3 %	279 043,39	-4 723 556,29
Palvelujen ostot	-2 147 127,42	-2 534 800,00	84,7 %	387 672,58	-3 015 050,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-191 082,92	-234 060,00	81,6 %	42 977,08	-212 494,80
Avustukset	-242 798,00	-272 000,00	89,3 %	29 202,00	-8 000,00
Vuokrat	-546 147,90	-557 000,00	98,1 %	10 852,10	-534 632,25
Muut toimintakulut	-62 868,77	-61 500,00	102,2 %	-1 368,77	-55 276,77
TOIMINTAMENOT	-7 825 121,62	-8 573 500,00	91,3 %	748 378,38	-8 549 010,57
TOIMINTAKATE	349 159,22	-376 095,00	-92,8 %	725 254,22	62 259,53
Muut rahoitustuotot	0,00	200,00	0,0 %	-200,00	0,00
Korkokulut	-61 894,24	-10 000,00	618,9 %	-51 894,24	-33 636,35
Muut rahoituskulut	-1 151,37	-1 105,00	0,0 %	-46,37	-1 080,65
VUOSIKATE	286 113,61	-387 000,00	-73,9 %	673 113,61	27 542,53
Poistot	-69 569,33	-88 000,00	79,1 %	18 430,67	-67 365,28
TILIKAUDEN TULOS	216 544,28	-475 000,00	-45,6 %	691 544,28	-39 822,75
Rahastojen muutos	11 001,72	250 000,00	4,4 %	-238 998,28	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	227 546,00	-225 000,00		452 546,00	-39 822,75

Tuloslaskelman toteutuminen

	TA 2021	TP 2021	Ero	Ero, %
TOIMINTATULOT				
Myyntituotot	8 182 405,00	8 126 179,94	56 225,06	-0,7 %
Tuet ja avustukset	15 000,00	24 284,26	-9 284,26	38,2 %
Muut toimintatuotot	0,00	23 816,64	-23 816,64	100,0 %
TOIMINTATULOT	8 197 405,00	8 174 280,84	23 124,16	-0,3 %
TOIMINTAMENOT				
Henkilöstökulut	-4 914 140,00	-4 635 096,61	-279 043,39	-6,0 %
Palvelujen ostot	-2 534 800,00	-2 147 127,42	-387 672,58	-18,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-234 060,00	-191 082,92	-42 977,08	-22,5 %
Avustukset	-272 000,00	-242 798,00	-29 202,00	-12,0 %
Muut toimintakulut	-618 500,00	-609 016,67	-9 483,33	-1,6 %
TOIMINTAMENOT	-8 573 500,00	-7 825 121,62	-748 378,38	-9,6 %
TOIMINTAKATE	-376 095,00	349 159,22	-725 254,22	207,7 %
Muut rahoitustuotot	200,00	0,00	200,00	
Korkokulut	-10 000,00	-61 894,24	51 894,24	83,8 %
Muut rahoituskulut	-1 105,00	-1 151,37	46,37	4,0 %
VUOSIKATE	-387 000,00	286 113,61	-673 113,61	235,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-88 000,00	-69 569,33	-18 430,67	-26,5 %
Poistot	-88 000,00	-69 569,33	-18 430,67	-26,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-475 000,00	216 544,28	-691 544,28	319,4 %
Rahastojen muutos	250 000,00	11 001,72	238 998,28	0,0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-225 000,00	227 546,00	-452 546,00	198,9 %

Investointien toteutuminen

	Talousarvio 2021	Toteuma
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja Kalusto	60 000,00	27 537,69
Yhteensä	60 000,00	27 537,69

Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2021	TP 2021	Ero	Ero, %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-387 000,00	286 113,61	673 113,61	-173,9 %
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-60 000,00	-39 058,24	20 941,76	
Toiminta ja investoinnit, netto	-447 000,00	0,00	0,00	-155,3 %

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tehtäville määritellyt toiminnan tavoitteet ovat maakuntavaltuustoon nähden sitovia.

Maakuntavaltuustoon nähden sitovana talouden tavoitteena oli, että

- tulosryhmässä **Varsinainen toiminta** tilikauden alijäämä on enintään talousarviossa esitetyn (225 000 euroa) mukainen.
- tulosryhmässä **Projektit** jaksotetaan tilikauden lopussa siten että tulosryhmän toteuma on tasapainoinen.

Tilikaudella 1.1.-31.12.2021 liiton talous toteutui ennakoitua paremmin ja tilikauden tulokseksi muodostui 216 544,28 euroa. Uudenmaan aluekehitysrahastosta tuloutettiin 11 001,72 euroa. Näin ollen tilikausi osoittaa ylijäämää 227 546,00 euroa.

Toteumavertailussa varsinaisen toiminnan toimintatuotot olivat 99,7 % ja toimintamenot 91,3 %.

Projektit-tulosryhmässä toimintatuottojen ja -menojen toteuma oli 90,6 %. Vuoden 2021 lopulla liitto oli mukana 13 projektissa. Projektit-tulosryhmä jaksotetaan tilinpäätökseen niin, ettei se vaikuta liiton tuloksen muodostumiseen.

Liiton tilinpäätöksessä vuosikatteen muodostui 286 113,61 euroa, poistoja kirjattiin 69 569,33 euroa.

Uudenmaan liiton tase pysyi vahvana. Taseen loppusumma oli 31.12.2021 13 336 322,57 euroa (v. 2020 14 350 254,24 euroa). Peruspääomassa ei tapahtunut toimintavuonna muutoksia ja se muodostaa taseen

loppusummasta 0,76% (v. 2020 0,71 %). Oman pääoman osuus taseesta oli 14,49 % (v. 2020 11,96 %), vieraan pääoman osuus 12,65 % (v. 2020 14,98 %) ja toimeksiantojen osuus 72,9 % (v. 2020 73,1 %).

Toimeksiantojen pääomien kokonaissumma oli 9,7 milj. euroa (v. 2020 10,5 milj. euroa). Nämä sisältävät liiton hallinnoimien Etelä-Suomen EAKR-ohjelman sekä kestävän kaupunkikehityksen 6Aika -ohjelman pääomat, kansainvälisistä osaajista kasvua -ohjelman pääomat sekä Uudenmaan innovaatiotoiminnan rahoituksen, Uudenmaan kriisirahoituksen sekä Uudenmaan kestävän kasvun ja elinvoiman tuki rahoituksen pääomat. Varojen sisäinen valvonta on järjestetty liitossa työ- ja elinkeinoministeriön valvontakuvauksen mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma, ulkoinen

	2021	2020
TOIMINTATULOT		
Myyntituotot	8 455 073,26	8 551 373,73
Tuet ja avustukset	1 124 325,38	1 316 619,41
Muut toimintatuotot	23 816,64	44 605,06
TOIMINTATULOT	9 603 215,28	9 912 598,20
TOIMINTAMENOT		
Palkat ja palkkiot	-4 600 701,83	-4 897 486,33
Eläkekulut	-969 382,64	-973 157,91
Muut henkilöstökulut	-121 749,87	-102 024,66
Palvelujen ostot	-2 150 703,25	-3 048 475,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-191 651,84	-213 183,58
Avustukset	-606 197,00	-24 000,00
Muut toimintakulut	-613 669,63	-592 010,56
TOIMINTAMENOT	-9 254 056,06	-9 850 338,67
TOIMINTAKATE	349 159,22	62 259,53
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	-61 894,24	-33 636,35
Muut rahoituskulut	-1 151,37	-1 080,65
VUOSIKATE	286 113,61	27 542,53
Poistot	-69 569,33	-67 365,28
TILIKAUDEN TULOS	216 544,28	-39 822,75
Rahastojen muutos	11 001,72	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	227 546,00	-39 822,75

Rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	286 113,61	27 542,53
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-39 058,24	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	20 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	247 055,37	47 542,53
Rahoituksen rahavirta		
Toimeksiantojen varat	794 572,98	-6 540 302,62
Toimeksiantojen pääomat	-766 867,72	6 566 205,75
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	179 704,25	292 798,22
Korottomat pitkä- ja lyhytaikaiset velat	-463 608,23	-723 640,59
Rahoituksen rahavirta	-256 198,72	-404 939,24
Rahavarojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	-9 143,35	-357 396,71
Rahavarat 31.12.	2 707 461,28	2 716 604,63
Rahavarat 1.1.	2 716 604,63	3 074 001,34
Rahavarojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	-9 143,35	-357 396,71

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
Koneet ja kalusto	46 933,72	88 965,36
Ennakkomaksut	11 520,55	0,00
Aineelliset hyödykkeet	58 454,27	88 965,36
Osakkeet ja osuudet	3 900,00	3 900,00
Sijoitukset	3 900,00	3 900,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	62 354,27	92 865,36
Valtion toimeksiannot	5 607 457,55	4 933 532,08
Muut toimeksiantojen varat	4 055 883,47	5 524 381,92
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	9 663 341,02	10 457 914,00
Myyntisaamiset	1 383,14	767,87
Muut saamiset	127 759,27	130 078,89
Siirtosaamiset	774 023,59	952 023,49
Lyhytaikaiset	903 166,00	1 082 870,25
Saamiset	903 166,00	1 082 870,25
Rahat ja pankkisaamiset	2 707 461,28	2 716 604,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 610 627,28	3 799 474,88
VASTAAVAA	13 336 322,57	14 350 254,24
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	101 727,67	101 727,67
Muut omat rahastot	272 454,00	500 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 114 452,64	1 154 275,39
Tilikauden yli-/alijäämä	227 546,00	-39 822,75
OMA PÄÄOMA	1 932 724,59	1 716 180,31
Valtion toimeksiannot	5 639 132,77	4 938 213,10
Muut toimeksiantojen pääomat	4 077 816,64	5 545 604,03
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	9 716 949,41	10 483 817,13
Ostovelat	401 706,92	559 941,70
Muut velat	128 144,08	129 610,69
Siirtovelat	1 156 797,57	1 460 704,41
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 686 648,57	2 150 256,80
VIERAS PÄÄOMA	1 686 648,57	2 150 256,80
VASTATTAVAA	13 336 322,57	14 350 254,24

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen arvostus ja jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu maakuntahallituksen hyväksymän Uudenmaan liiton investointimenojen poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen markkina-arvoa alempaan arvostushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	2021	2020
Toimintatuotot		
3100 Jäsenkuntien maksuosuudet	7 666 409,00	8 069 900,00
3170 Myyntituotot kunnilta	96 439,26	147 002,10
Jäsenkuntien maksuosuudet	7 762 848,26	8 216 902,10
Tuet ja avustukset	1 124 325,38	1 316 619,41
Muut tulot	716 041,64	379 076,69
Toimintatuotot	9 603 215,28	9 912 598,20
Toimintatuotot tulosryhmittäin		
Varsinainen toiminta	8 120 972,90	8 556 943,10
Projektit	1 482 242,38	1 355 655,10
Toimintatuotot	9 603 215,28	9 912 598,20
Palvelujen ostojen erittely		
Muiden palvelujen ostot	-2 150 703,25	-3 048 475,63

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty hyväksyttyä poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3 vuotta	tasapoisto

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Tasetta koskevat liitetiedot

	2021	2020
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt		
Osakkeet ja osuudet	3 900,00	3 900,00
Saamisten erittely		
Myyntisaamiset	1 383,14	767,87
Muut saamiset	127 759,27	130 078,89
Siirtosaamiset	774 023,59	952 023,49
Lyhytaikaiset	903 166,00	1 082 870,25
Siirtosaamiset		
1720 Siirtosaamiset kunnilta	0,00	3 067,00
1730 Siirtosaamiset valtiolta	13 152,00	17 361,60
1740 Siirtosaamiset muilta	42 704,83	41 434,22
1751 Projektien siirtosaamiset	718 166,76	890 160,67
Siirtosaamiset	774 023,59	952 023,49
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma	101 727,67	101 727,67
Muut omat rahastot	272 454,00	500 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 114 452,64	1 154 275,39
Tilikauden yli-/alijäämä	227 546,00	-39 822,75
Oma pääoma yhteensä	1 932 724,59	1 716 180,31
Vieras pääoma		
Ostovelat	401 706,92	559 941,70
Muut velat	128 144,08	129 610,69
Siirtovelat	1 156 797,57	1 460 704,41
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 686 648,57	2 150 256,80
Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät		
2575 Siirtovelat	856 056,90	831 215,65
2576 Projektien siirtovelat	300 740,67	629 488,76
Siirtovelat	1 156 797,57	1 460 704,41
Siirtovelat yhteensä	1 156 797,57	1 460 704,41

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt		
Nimi	Kotipaikka	Omistusosuus
Osakkuusyhteisöt		
Posintra Oy	Porvoo	4,4 %

Erittely peruspääoman jakautumisesta			
Kunta	Osuus peruspääomasta, €	Osuus muista pääomasijoituksista, €	Osuus, %
Askola	210,13	114,31	0,32
Espoo	11 523,32	6 236,79	17,46
Hanko	681,12	367,92	1,03
Helsinki	19 195,22	10 387,50	29,08
Hyvinkää	2 538,72	1 375,24	3,85
Inkoo	297,22	160,74	0,45
Järvenpää	2 117,67	1 146,63	3,21
Karkkila	538,70	292,91	0,82
Kauniainen	513,94	278,62	0,78
Kerava	1 808,07	978,74	2,74
Kirkkonummi	1 671,84	903,73	2,53
Lapinjärvi	127,27	71,44	0,19
Lohja	2 619,22	1 418,10	3,96
Loviisa	676,32	364,35	1,02
Myrskylä	87,91	46,44	0,13
Mäntsälä	959,76	517,95	1,45
Nurmijärvi	1 851,41	1 000,17	2,80
Pornainen	229,10	125,02	0,35
Porvoo	2 113,87	1 143,05	3,20
Pukkila	87,17	46,44	0,13
Raasepori	1 770,92	957,31	2,68
Sipoo	784,50	428,65	1,19
Siuntio	272,45	146,45	0,41
Tuusula	1 770,91	957,31	2,68
Vantaa	10 154,89	5 493,80	15,38
Vihti	1 405,59	760,85	2,13
Yhteensä	66 007,24	35 720,43	100,00

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vakuudet	2021	2020
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	32 562,50	52 562,50
Vakuudet yhteensä	32 562,50	52 562,50

Vuokravastuut	2021	2020
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 28.2.2028 asti	2 080 878,26	2 246 654,02
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	547 360,59	487 901,72
- sopimukseen liittyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	114 296,73	23 951,04
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	53 332,50	15 167,74
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	0,00	0,00
Yhteensä	2 195 174,99	2 270 605,06

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2021

	2021	2020
Varsinainen toiminta	67	67
Projektit	13	15
Yhteensä	80	82

	2021	2020
Henkilöstökulut		
Henkilöstökulut	-5 691 834,34	-5 972 668,90
Lomapalkkavelka 31.12.	-964 043,51	-979 015,54
Yhteensä	-6 655 877,85	-6 951 684,44

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2021	2020
KPMG Julkistarkastus Oy		
Varsinaiset palkkiot	6 019,13	30 994,76
Sihteerityön palkkiot	1 468,51	1 017,49
Projektien palkkiot	10 360,10	14 905,00
Yhteensä	17 847,74	46 917,25

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2021	2020
Finlands Svenska Socialdemokrater rf	90,00	0,00
Helsingin Kokoomus ry	1 882,13	3 477,60
Helsingin Sosialidemokraatit ry	2 340,00	2 304,00
Helsingin Vasemmistoliitto ry	180,00	875,00
Helsingin Vihreät ry, De Gröna i Helsingfors rf	2 195,00	3 544,00
Keskustan Uudenmaan piiri ry	216,00	433,50
Perussuomalaisten Uudenmaan piiri ry	603,00	661,00
Svenska folkpartiet i Nyland r.f.	1 208,00	2 248,00
Uudenmaan Kokoomus ry	2 872,50	7 010,71
Uudenmaan Sosialidemokraatit r.y.	3 497,20	6 947,52
Uudenmaan Vasemmistoliitto ry, Vänsterförbundet i Nyland rf	1 119,00	2 151,00
Uudenmaan vihreät ry	2 845,00	4 455,00
Yhteensä	19 047,83	34 107,33

Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

- Verolaskelmat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella
- Päiväkirjat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella
- Pääkirjat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella
- Tuloslaskelmat ja taseet ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella
- Tasekirja
- Matkalaskut ohjelmatoimittaja Visma Enterprise Oy:n palvelimella

Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (KPL 2:10. 2§).

Kirjanpidossa käytetyt tositelajit:

1 = M2 matkalaskut 1 – 25 ohjelmatoimittaja Visma Enterprise Oy:n palvelimella

2 = Pankkitositteet 1 – 977 paperitositteina

3 = Ostolaskut 3 laskusarja 1 – 1440 verkkolaskuna sekä paperilaskut skannattuna sähköiseen muotoon

4 = Myyntilaskut 1 – 288 ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella

5 = Palkkalaskenta 1 – 37 paperitositteina

7 = Maakunnan kehittämisrahalla ja rakennerahasto-ohjelmista rahoitettujen hankkeiden maksatushakemukset tositteet 1 – 361 skannattuna sähköiseen muotoon

8 = Arvonlisäverolaskelmat 1 – 12 ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella

9 = Muistiotositteet 1 – 67 paperitositteina

Jäsenkuntien maksuosuudet 2021

JÄSENKUNNAT	Väkiluku 31.12.2019	%-osuus Uudenmaan väkiluvusta	Varsinainen toiminta 2021	Varsinainen toiminta 2020	Muutos 2020-2021, €	Muutos 2020-2021, %
Helsinki	653835	38,69 %	2966497	3129598	-163102	-5,21 %
Espoo	289731	17,15 %	1314531	1369748	-55217	-4,03 %
Vantaa	233775	13,84 %	1060654	1101885	-41231	-3,74 %
Hyvinkää	46470	2,75 %	210838	224582	-13745	-6,12 %
Järvenpää	43711	2,59 %	198320	209641	-11321	-5,40 %
Kauniainen	9797	0,58 %	44450	46434	-1984	-4,27 %
Kerava	36756	2,18 %	166765	175082	-8317	-4,75 %
Kirkkonummi	39586	2,34 %	179605	189609	-10004	-5,28 %
Mäntsälä	20721	1,23 %	94013	99899	-5887	-5,89 %
Nurmijärvi	42993	2,54 %	195062	206043	-10980	-5,33 %
Pornainen	5035	0,30 %	22844	24475	-1631	-6,66 %
Siuntio	6145	0,36 %	27880	29623	-1743	-5,88 %
Tuusula	38599	2,28 %	175126	186721	-11594	-6,21 %
Karkkila	8714	0,52 %	39536	42392	-2856	-6,74 %
Lohja	45965	2,72 %	208547	223578	-15031	-6,72 %
Vihti	29158	1,73 %	132292	141069	-8777	-6,22 %
Hanko	8199	0,49 %	37199	40465	-3265	-8,07 %
Inkoo	5386	0,32 %	24437	26093	-1656	-6,35 %
Raasepori	27536	1,63 %	124933	133250	-8318	-6,24 %
Askola	4943	0,29 %	22427	23944	-1517	-6,34 %
Lapinjärvi	2606	0,15 %	11824	12870	-1047	-8,13 %
Loviisa	14772	0,87 %	67022	71913	-4892	-6,80 %
Myrskylä	1882	0,11 %	8539	9282	-743	-8,01 %
Porvoo	50380	2,98 %	228578	242731	-14153	-5,83 %
Pukkila	1860	0,11 %	8439	9171	-732	-7,98 %
Sipoo	21170	1,25 %	96050	99803	-3753	-3,76 %
Uusimaa	1689725	100,00 %	7666408	8069900	-403492	-5,00 %

Liite 1: Uudenmaan liiton julkaisut 2021

Reilusti edellä – Uusimaa-ohjelma 2022–2025 Uudenmaan liiton julkaisu A 46 - 2021

Rejält före – Nylandsprogrammet 2022–2025 Nylands förbunds publikationer A 45 - 2021

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2020 Uudenmaan liiton julkaisu D 100 - 2021

Verksamhetsberättelse och bokslut 2020 Nylands förbunds publikationer D 101 - 2021

Uudenmaan liiton talousarvio vuodelle 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022–2024
Uudenmaan liiton julkaisu D 102 - 2021

Nylands förbunds budget för år 2022 samt verksamhets- och ekonomiplan för åren 2022–2024 Nylands förbunds publikationer D 103 - 2021

Ympäristöselostus. Uusimaa-ohjelma 2022–2025 Uudenmaan liiton julkaisu A 47 - 2021

Miljörapport. Nylandsprogrammet 2022–2025 Uudenmaan liiton julkaisu A 48 - 2021

Länsi- ja Itä-Uudenmaan tarkennettu liikennemalli Uudenmaan liiton julkaisu E 242 – 2021

Uudenmaan elinkeinojen tilannekuva ja tulevaisuuden näkymät Uudenmaan liiton julkaisu E 241 - 2021

Regional development processes of mega-projects Uudenmaan liiton julkaisu C 97 - 2021

Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma Uudenmaan liiton julkaisu E 239 - 2021

Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma Uudenmaan liiton julkaisu E 240 - 2021

Uudenmaan kasvun vaihtoehdot – Väestö- ja työpaikkaprojektiot sekä asunto- ja toimitilakannan muutosarviot
Uudenmaan liiton julkaisu E 236 - 2021

Kohti kiertotalouslaaksoa Uudenmaan liiton julkaisu E 237 - 2021

Study of Wastelands in Ingå and Helsinki-Uusimaa Region. Final Report Uudenmaan liiton julkaisu C 96 - 2021

Uusimaa-ohjelma 2.0:n toimeenpanosuunnitelma ja rakennerahasto-ohjelman rahoitussuunnitelma 2021–2022
Uudenmaan liiton julkaisu E 235 - 2021

Uusimaa 2050 – Kolme skenaariota tulevaisuuteen Uudenmaan liiton julkaisu E 234 - 2021

Uusimaa-ohjelman 2022–2025 työohjelma ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma Uudenmaan liiton julkaisu B 63 – 2021

Satoa Etelä-Suomesta – onnistumisia aluekehittämisessä 2014–2020 Uudenmaan liiton julkaisu C 95 - 2021

Uudenmaan tulevaisuuskirja – Polkuja vuoteen 2050 Uudenmaan liiton julkaisu 2021

Uudenmaan liiton talousarvio vuodelle 2021 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2021–2023
Uudenmaan liiton julkaisu D 98 - 2021

Nylands förbunds budget för år 2021 samt verksamhets- och ekonomiplan för åren 2021-2023 Nylands förbunds publikationer D 99 - 2021

Tilintarkastuskertomus 2021

Uudenmaan liitto, kuntayhtymä – Nylands förbund, samkommun maakuntavaltuustolle

Olemme tarkastaneet Uudenmaan liitto, kuntayhtymä – Nylands förbund, samkommun kuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen.

Kuntayhtymän maakuntahallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kuntayhtymän maakuntahallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kuntayhtymän hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän maakuntahallitus ja maakuntajohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Maakuntahallitus ja maakuntajohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntayhtymän maakuntahallitus ja maakuntajohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheellisyyksien havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyn selonteon. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kuntayhtymän sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen kohtuullisen varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja maakuntavaltuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja maakuntavaltuuston päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 18.5.2022

KPMG Julkistarkastus Oy

Mikko Luoma

JHT, KHT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Maakuntahallitus on kokouksessaan 21.03.2022 § 31 hyväksynyt osaltaan vuoden 2021 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen ja jättänyt sen tilintarkastajan tarkastettavaksi.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi